

brå

 Sveriges officiella statistik

Kriminalstatistik

2019

Anmälda brott

Preliminär statistik

Brå – centrum för kunskap om brott och åtgärder mot brott. Brottsförebyggande rådet (Brå) verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsendets reaktioner på brott.

urn:nbn:se:bra-871

© Brottsförebyggande rådet 2019

Enheten för rättsstatistik

Omslagsillustration: Susanne Engman

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08-527 58 400, e-post info@bra.se, www.bra.se

Denna publikation kan laddas ner från Brås webbplats www.bra.se/publikationer. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till: tillganglig@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer, diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

Innehåll

Sammanfattning	5
Huvudresultat för 2019	5
Inledning	8
Tolkning av statistiken	9
Begrepp och definitioner	9
Resultat	11
Utvecklingen av samtliga anmälda brott	11
Brottsstrukturen	12
Brottskategoriernas utveckling	13
Redovisning efter brottskategori och brottstyp	14
Brott mot person	14
Stöld- och tillgreppsbrott	36
Bedrägeribrott	39
Skadegörelsebrott	40
Trafikbrott	41
Narkotikabrott	42
Regionala resultat	43
Några nya redovisningar 2019	45
Beskrivning av statistiken	47
Statistikens ändamål	47
Statistikens innehåll	48
Anmälda brott	48
Klassificering av brott	48
Regional fördelning	49
Insamling och bearbetning	50
Jämförbarhet över tid	50

Förändringar i statistiken på grund av enskilda ärenden som omfattar många brott	51
Tekniska, metodmässiga och juridiska förändringar	56
Kvalitetsstudier	60
Kvaliteten i brottskoder	60
Specialstudier om dödligt våld	60

Sammanfattning

Statistiken över anmälda brott omfattar alla händelser som anmälts och registrerats som brott hos Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket. De anmälda brotten inkluderar även händelser som efter utredning visar sig vara annat än brott. För en mer detaljerad beskrivning, se avsnittet *Statistikens innehåll*.

Ändamålet med statistiken är att ge en bild av nivån och utvecklingen av *de händelser som anmälts och registrerats som brott* hos de brottsutredande myndigheterna under den redovisade perioden. Statistiken visar således inte hur många brott som faktiskt har begåtts. Statistiken är deskriptiv och ger inga djupgående förklaringar till de förändringar som skett under perioden.

Den statistik som redovisas här är *preliminär* och framställd med en kortare produktionstid, vilket innebär att en mindre andel av de brott som anmälts under redovisningsperioden inte har hunnit komma med i statistiken. Dessa brott fångas dock upp och redovisas i den *slutliga* årsstatistiken, som tas fram med en längre produktionstid.

Huvudresultat för 2019

Samtliga brott

- Under 2019 anmäldes cirka 1,54 miljoner brott, vilket var 1 940 färre (± 0 %) än året innan.
- De kategorier av anmälda brott som ökade mest i antal under 2019 var skadegörelsebrott (12 kap. brottsbalken) (+8 %) samt narkotikabrott (+6 %). Den största ökningen inom narkotikabrott gällde brottstyperna eget bruk samt innehav.

- Den kategori anmälda brott som minskade mest i antal (−6 % brott) under 2019 var bedrägeribrott (9 kap. brottsbalken). I kategorin var det bedrägerier (1–3 a §) och utpressning (4 §) som minskade mest.

Brott mot person

- Under 2019 anmäldes cirka 290 000 **brott mot person** (3–7 kap. brottsbalken), vilket i princip var oförändrat (+1 090 brott) jämfört med 2018.
- Under 2019 anmäldes 83 900 **misshandelsbrott**, vilket var 2 procent fler (+1 300 brott) jämfört med 2018. Antalet misshandelsbrott mot kvinnor (18 år eller äldre) minskade med 1 procent till 28 000 anmälda brott. Anmälda misshandelsbrott mot män (18 år eller äldre) låg oförändrat på 30 600 brott. Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn (0–17 år) ökade med 7 procent, till 25 200 brott, jämfört med 2018.
- En majoritet (78 %) av **misshandelsbrotten** mot kvinnor begicks av närstående och bekanta gärningspersoner. Närmare en tredjedel (31 %) av brotten mot kvinnor (18 år eller äldre) utgjordes av misshandel i en parrelation. Av de anmälda misshandelsbrotten mot män utgjorde merparten (59 %) misshandel av en obekant.
- Under 2019 anmäldes 1 530 brott om **grov fridskränkning**, vilket var en minskning med 8 procent sedan 2018. Antalet grova fridskränkingsbrott mot kvinnor (18 år eller äldre) minskade med 52 brott (−25 %) till totalt 153 brott. Totalt anmäldes 122 fall av grov fridskränkning mot män (18 år eller äldre), vilket var 5 brott fler än 2018 (+4 %). År 2019 anmäldes 1 250 fall av grov fridskränkning mot barn (0–17 år), vilket var en minskning med 6 procent (−84 brott) sedan 2018.
- Mer än hälften (55 %) av de anmälda brotten om **grov fridskränkning** mot kvinnor och merparten av de anmälda fridskränkingsbrotten mot män (70 %) hade begåtts i en parrelation.
- Under 2019 anmäldes 1 710 fall av **grov kvinnofridskränkning**, vilket i princip var oförändrat (−5 brott) sedan 2018.
- Under 2019 anmäldes 8 350 **våldtäkter**, vilket var en ökning med 507 brott (+6 %). Antalet anmälda våldtäkter mot kvinnor (18 år eller äldre) ökade till 4 670 anmälda brott (+10 %). De anmälda våldtäktsbrotten mot män (18 år eller äldre) ökade till 260 brott (+35 %). Under 2019 låg antalet anmälda våldtäktsbrott mot barn (0–17 år) oförändrat (−3 brott), på 3 410 anmälda brott.
- Närmare en tredjedel (32 %) av de anmälda **våldtäktsbrotten** mot kvinnor (18 år eller äldre) avsåg våldtäkter av närstående i en parrelation. Motsvarande andel för våldtäkt mot män (18 år eller äldre) var 15 procent.

- Under 2019 anmäldes 10 300 fall av **sexuellt ofredande**¹, vilket var en minskning med 208 brott (−2 %). Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot kvinnor (18 år eller äldre) ökade med 244 brott (+5 %) till 5 290 brott. Även antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot män (18 år eller äldre) ökade med 12 brott (+3 %) till 461 brott. Under 2019 har antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot barn (0–17 år) minskat med 225 brott (−5 %), till 3 980 anmälda brott.

Stöld- och tillgreppsbrott

- Under 2019 anmäldes 436 000 **stöld- och tillgreppsbrott** (8 kap. brottsbalken), vilket innebar en minskning med 2 procent (−9 110 brott) jämfört med året innan.
- År 2019 anmäldes 75 200 inbrottsstölder, vilket innebar en minskning med 3 procent jämfört med 2018. De anmälda bostadsinbrotten minskade med 14 procent (−2 370 brott), och minskningen gällde både inbrott i villa och radhus, som minskade med 13 procent (−1 260 brott), och inbrott i lägenhet, som minskade med 16 procent (−1 110 brott).
- Från 2018 till 2019 ökade antalet **personrån** med 12 procent, till 7 640 anmälda brott. Rån mot vuxna (18 år eller äldre) ökade med 5 procent, till 5 150 brott. Rån mot barn (under 18 år) ökade med 31 procent, till 2 480 brott. Totalt begicks 657 personrån 2019 med skjutvapen, vilket var 4 procent fler än 2018. Merparten (82 %) av rånen med skjutvapen var mot vuxna (18 år eller äldre).
- Antalet anmälda **butiksrån** minskade med 3 procent, till 502 brott, och antalet anmälda **bankrån** ökade med 1 brott till 12 brott från 2018 till 2019.

Övriga brottskategorier

- Under 2019 anmäldes 244 000 **bedrägeribrott**² (9 kap. brottsbalken). Det var en minskning med 15 500 brott (−6 %) jämfört med 2018.
- År 2019 anmäldes totalt 26 600 **rattfylleribrott**, vilket var en ökning med 3 procent jämfört med 2018. Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika, så kallat drograttfylleri, ökade med 2 procent till 14 600 anmälda brott.
- År 2019 anmäldes cirka 113 000 **narkotikabrott**, vilket var en ökning med 7 procent jämfört med 2018.
- Av de anmälda narkotikabrotten utgjordes nästan hälften av eget bruk, vilka ökade med 7 procent från 2018 till 2019. Även innehav av narkotika ökade (+7 %), och utgjorde 43 procent av de anmälda narkotikabrotten. Även antalet brott om framställning ökade (+2 %), däremot minskade antalet anmälda brott om överlåtelse m.m. (−3 %) jämfört med 2018.

---

¹ Inklusivt exhibitionism

² Exklusivt bidragsbrott.

Inledning

Statistiken över anmälda brott ger en övergripande bild av ärendeflödet till Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket. Den visar antalet händelser som har anmälts och registrerats som brott hos dessa myndigheter.

I sammanställningen redovisas de anmälda brotten indelat efter de övergripande brottskategorierna brott mot person (BrB 3–7 kap.), stöld- och tillgreppsbrott (BrB 8 kap.), bedrägeribrott (BrB 9 kap.), skadegörelse (BrB 12 kap.), narkotikabrott och trafikbrott samt efter ett urval enskilda brottstyper inom dessa kategorier. För en fullständig redovisning av samtliga brottstyper hänvisas till grundtabellerna på statistiksidorna på www.bra.se.

Redovisningen baseras på de brottskoder som registreras av polis och andra brottsutredande myndigheter. I huvudsak följer brottskoderna den juridiska indelningen av brott i lagstiftningen. I vissa fall omfattar de även information som är mer detaljerad än det lagrum som reglerar brottet.³

---

³ Det gäller till exempel redovisningen av anmäld misshandel, som bland annat inkluderar information om ålder och kön på brottsoffret samt typ av relation mellan brottsoffer och gärningsperson. I vissa andra fall är statistiken mindre detaljerad än lagstiftningen, vilket gäller för en stor del av brotten mot den specialstraffrättsliga lagstiftningen

Notera att samtliga sifferuppgifter i text och tabeller är avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror.⁴ Alla beräkningar och uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på icke avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Tolkning av statistiken

När du tolkar statistiken över anmälda brott, tänk på följande:

- Statistiken visar antalet anmälda brott och inte det totala antalet faktiskt begångna brott. Hur stor andel av de begångna brotten som anmäls varierar beroende på brottstyp, och endast för enstaka brottstyper kan anmälningsstatistiken antas ge en ungefärlig bild av hur många brott som verkligen begås.
- Det faktiska antalet brott är oftast högre än det antal anmälda brott som redovisas i statistiken. Ett undantag är anmälda fall av dödligt våld, där det faktiska antalet brott är lägre än antalet anmälda händelser. Det beror på att dessa främst visar det antal händelser med dödlig utgång som behöver utredas för att klargöra om ett mord eller dråp har begåtts eller inte.
- Benägenheten att anmäla brott kan förändras över tid, till exempel på grund av förändrade attityder i samhället eller ändrade försäkringsvillkor. Detta innebär att det för många brottstyper är svårt att utifrån de anmälda brotten avgöra om brottsligheten i samhället ökar eller minskar.
- Inom vissa brottstyper, som narkotika- och trafikbrott, beror antalet anmälda brott till stor del på polisens och andra myndigheters kontroll- och spaningsinsatser. Om insatserna förändras påverkar det oftast antalet anmälda brott. Förändringar i lagstiftningen kan också påverka utvecklingen av vilka brott som anmäls.
- Enstaka stora ärenden med många brott kan skapa problem vid jämförelser över tid, liksom osäkerhet om huruvida en förändring är generell eller härrör från ett och samma ärende. Stora ärenden är ovanliga, men bör beaktas vid tolkning av statistiken. Se avsnittet *Jämförbarhet över tid*.

Begrepp och definitioner

I statistiken över anmälda brott används i huvudsak följande begrepp:

- **Anmälda brott** är samtliga händelser som anmäls och registrerats som brott (med fängelse i straffskalan) hos de brottsutredande myndigheterna. Ett brott registreras för varje enskild lagöverträdelse. De anmälda brotten inkluderar även händelser som efter utredning visar sig vara annat än brott.

---

⁴ Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så exempelvis 12,2 procent blir 12 procent, och 10,6 procent blir 11 procent.

- **Brottskategori** är den grövre indelning som de anmälda brotten redovisas i. Det rör sig om sju övergripande kategorier:
  - Brott mot person. (Brottsbalken 3–7 kap.)
  - Stöld och tillgreppsbrott. (Brottsbalken 8 kap.)
  - Bedrägeribrott. (Brottsbalken 9 kap.)
  - Skadegörelsebrott. (Brottsbalken 12 kap.)
  - Brott mot trafikbrottslagen.
  - Brott mot narkotikastrafflagen.
  - Övriga brott.
- **Brottstyp** är den typ av brott som har anmälts. Observationsvariabeln är den senast registrerade brottskoden.
- **Relation** anges för vissa brott mot person och anger relationen mellan offer och gärningsperson vid brottstillfället.
  - *Är eller har varit närstående genom parrelation:* Maka/make, sambo, särbo eller flickvän/pojkvän.
  - *Är eller har varit närstående genom släktskap/familj:* Blodsband, adoption eller annat släktskap, exempelvis genom släktings parrelation.
  - *Är eller har varit bekanta genom annan slags relation:* Annan relation än närstående genom parrelation eller släktskap/familj. Exempelvis vänskap, umgänge i samma vänskapskrets, kollegor, lärare–elev, läkare–patient eller annan relation där offret och gärningspersonen känner varandra till mer än bara namn och utseende.
  - *Obekanta:* Offret och gärningspersonen är helt obekanta eller endast bekanta med varandra till namn eller utseende.
- **Ålder** avser offrets ålder vid tidpunkten för brottet, och hämtas från den registrerade brottskoden.
- **Kön** avser personens juridiska kön och hämtas från den registrerade brottskoden.

För en mer detaljerad beskrivning av statistiken, se avsnittet *Beskrivning av statistiken*.

Resultat

I sammanställningen nedan redovisas huvudresultaten för statistiken över anmälda brott 2019. Inledningsvis redovisas nivå och utveckling för det totala antalet anmälda brott. Därefter redovisas brottsstrukturen och sedan utvecklingen för sju övergripande brottskategorier samt de brottstyper inom kategorierna som uppvisar de största förändringarna jämfört med föregående år. Sedan görs en mer detaljerad redovisning av nivå och utveckling för var och en av brottskategorierna samt för några av de grävsta och mest efterfrågade brottstyperna.

De anmälda brotternas utveckling redovisas genomgående för det senaste året respektive den senaste tioårsperioden. För brottskategorin brott mot person redovisas resultaten även efter brottsoffrens kön och ålder samt för vissa brottstyper även typen av relation mellan brottsoffer och gärningsperson. Slutligen redovisas de regionala resultaten.⁵

För fler och mer detaljerade resultat, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Utvecklingen av samtliga anmälda brott⁶

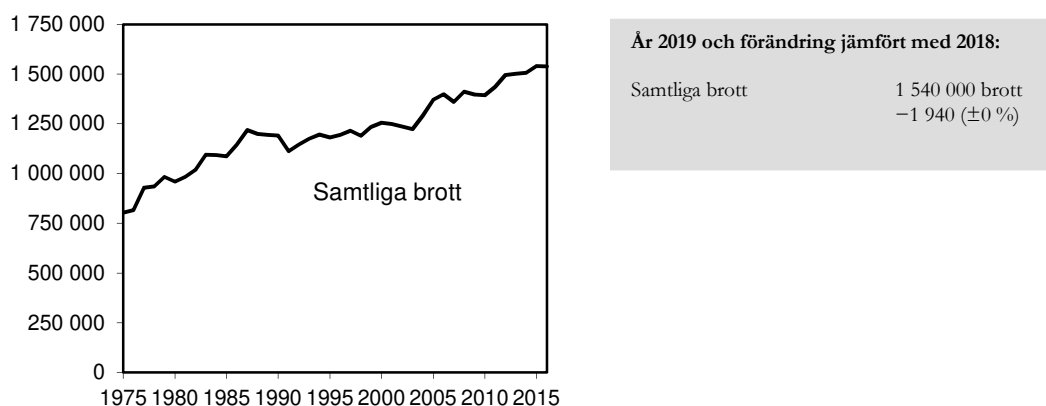
Under 2019 anmäldes cirka 1 540 000 brott till polis, tull eller åklagare. Det är 1 940 brott färre (± 0 %) än 2018. Under den senaste tioårsperioden (2010–2019) har antalet anmälda brott ökat med cirka 179 000 brott (+13 %). Utvecklingen av samtliga anmälda brott har ökat kontinuerligt sedan 1975. Ökningstakten var starkast

---

⁵ För exakta sifferuppgifter över nivåer för samtliga brottstyper som redovisas i statistiken, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

⁶ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundade enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så exempelvis 12,2 procent blir 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

fram till 1990-talet. Därefter var ökningstakten svagare under perioden fram till mitten av 00-talet, för att sedan återigen öka.

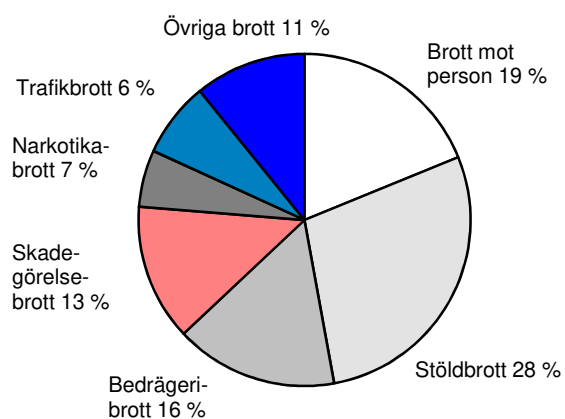

Figur 1. Det totala antalet anmälda brott åren 1975–2019.

Brottsstrukturen

Av samtliga anmälda brott 2019 utgjorde stöld- och tillgreppsbrotten 28 procent, brotten mot person 19 procent, bedrägeribrotten 16 procent och skadegörelsebrotten 13 procent.

Den senaste tioårsperioden (2010–2019) utmärks av en minskning av stöldbrottens andel av samtliga anmälda brott. Minskningen uppgår till 11 *procentenheter*. De flesta övriga brottskategorier har ökat sina andelar eller varit oförändrade. Andelen bedrägeribrott har ökat med 9 procentenheter och andelarna brott mot person, skadegörelsebrott och narkotikabrott har ökat med vardera 1 procentenhet.⁷

År 2019 jämfört med 2010:

(Brottskategorier i procent av samtliga anmälda brott samt skillnad i procentenheter).

	2010	2019	Skillnad i procentenheter
Brott mot person	18 %	19 %	+1
Stöld- och tillgreppsbrott	39 %	28 %	-11
Bedrägeribrott	8 %	16 %	+8
Skadegörelsebrott	12 %	13 %	+1
Trafikbrott	6 %	6 %	±0
Narkotikabrott	6 %	7 %	+1
Övriga brott	11 %	11 %	±0

Figur 2. Brottskategorier i procent av det totala antalet anmälda brott 2019 (1 540 000 anmälda brott).

⁷ Talen redovisas avrundade, men differensen räknas utifrån tal med decimaler. Detta kan illustreras av beräkningen $5,61 - 6,48 = -0,9$ som vid avrundning blir: $6 - 6 = -1$.

Brottskategoriernas utveckling

Statistiken över de anmälda brotten utveckling från 2018 till 2019 redovisas efter sju övergripande brottskategorier samt för ett urval av enskilda brottstyper.

Bland de brottskategorier som redovisas var brott mot person, skadegörelsebrott och narkotikabrott de kategorier som ökade i antal anmälda brott.

Skadegörelsebrotten ökade med 15 200 anmälda brott (+8 %). De brottstyper som ökade mest inom kategorin var annan skadegörelse (ej klotter) och övrigt klotter.

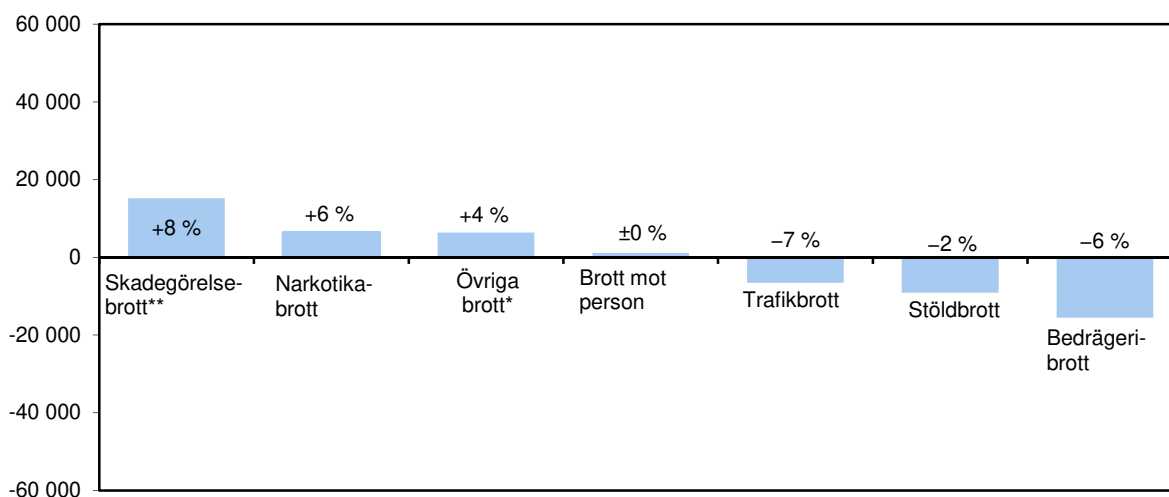
Narkotikabrotten ökade med 6 450 brott (+6 %). De brottstyper som ökade mest inom kategorin var eget bruk och innehav av narkotika.

Bedrägeribrott var den brottskategori som minskade mest i antal anmälda brott, med 15 500 anmälda brott (−6 %).

Även stöld- och tillgreppsbrott hörde till de brottskategorier där antalet anmälda brott minskade relativt mycket, med 9 110 brott (−6 %), medan antalet brott mot person var oförändrat, med 290 000 anmälda brott.

Tabell 1 Förändringar i antal och andel anmälda brott mellan 2018 och 2019 inom sju brottskategorier. Förändringarna i procent redovisas med avrundade tal. Till exempel redovisas en ökning med 0,1 % som ingen förändring.

Brottstyp	Anmälda 2019		Förändring 2018–2019	
	Antal	Antal	Antal	%
Samtliga brott	1 540 000		−1 900	±0 %
Brott mot person	290 000		+1 090	±0 %
Stöld- och tillgreppsbrott	436 000		−9 110	−2 %
Bedrägeribrott	244 000		−15 500	−6 %
Skadegörelsebrott	204 000		+15 200	+8 %
Trafikbrott	85 500		−6 510	−7 %
Narkotikabrott	113 000		+6 450	+6 %

Figur 3. Förändringar i antalet anmälda brott mellan 2018 och 2019 (procentuell förändring inom respektive brottskategori redovisas i diagrammet). Förändringarna i procent redovisas med avrundade tal. Till exempel redovisas en ökning med 0,1 % som ingen förändring.

* Kategorin övriga brott utgörs av de brott som inte ingår i någon av de andra kategorierna. Här ingår bland annat bidragsbrott, smuglingsbrott, alkoholbrott, miljöbrott och överträdelse av kontaktförbud.

** Det är vanligt att stora mängder anmälda skadegörelsebrott registreras vid ett och samma tillfälle. Brotten kan vid dessa fall härröra från tidigare år. Mängden skadegörelsebrott som registreras varierar beroende på berörda aktörers rutiner vid rapportering och registrering av brott.

Redovisning efter brottskategori och brottstyp

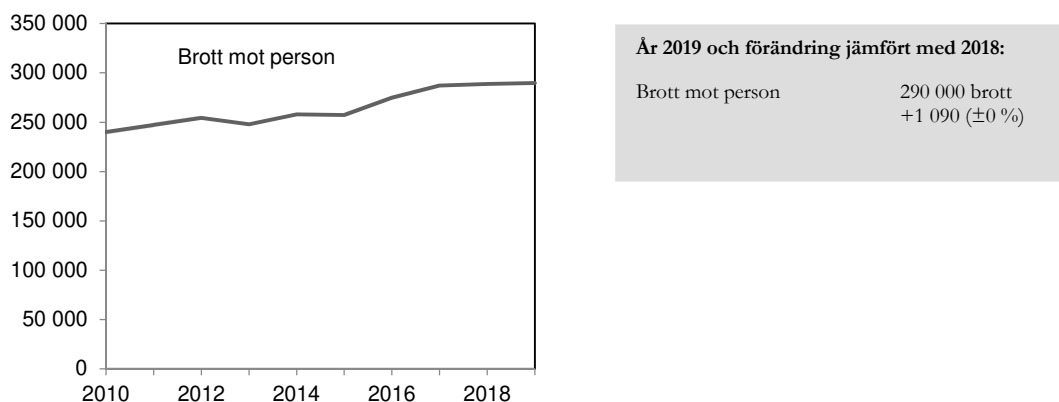
Nedan följer en redovisning av nivå och utveckling de senaste tio åren för de anmälda brotten, uppdelade på brottskategorier och med fokus på några av de allvarligare brottstyperna.

Brott mot person⁸

Med brott mot person avses brott som regleras i 3–7 kap. brottsbalken. Denna brottskategori omfattar bland annat misshandel, ofredande samt olaga hot, som är de brottstyper som står för flest anmälningar (sammanlagt 65 procent) av de anmälda brotten mot person. Övriga brottstyper i kategorin är bland annat dödligt våld, vållande till annans död eller till kroppsskada, olaga hot, ofredande, sexualbrott, grov fridskränkning, grov kvinnofridskränkning, olaga förföljelse, egenmäktighet med barn samt olaga identitetsanvändning. I detta kapitel beskrivs nivå och utveckling för kategorin brott mot person samt för några av de allvarligare brottstyper som ingår i kategorin. Statistik över dödligt våld finns i sammanfattningen Konstaterade fall av dödligt våld.

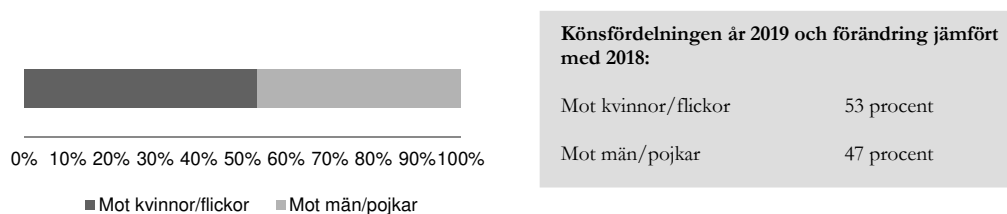
⁸ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundade enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så exempelvis 12,2 procent blir 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Antalet anmälda brott mot person 2019 motsvarade 19 procent av samtliga anmälda brott under året. Det rörde sig om strax under 290 000 brott mot person, vilket i princip var oförändrat (+1 090 brott) jämfört med 2018 och en ökning med 21 procent (+47 400 brott) jämfört med 2010.

Figur 4. Antal anmälda brott mot person, åren 2010–2019.

Merparten (86 %) av brottstyperna inom kategorin brott mot person redovisas uppdelade efter brottsoffrets könstillhörighet. År 2019 var 53 procent av brotten mot person riktade mot kvinnor eller flickor och 47 procent mot män eller pojkar.

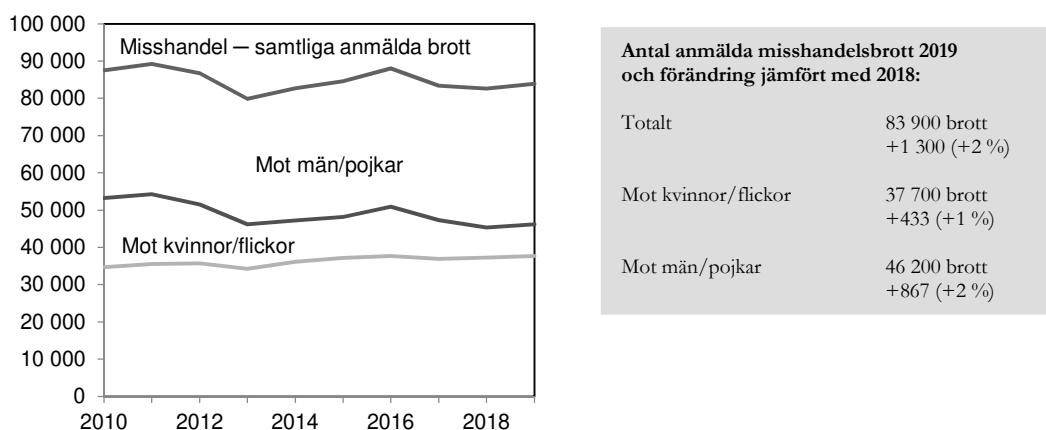

Figur 5. Anmälda brott mot person fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 290 000 anmälda brott.

Misshandel

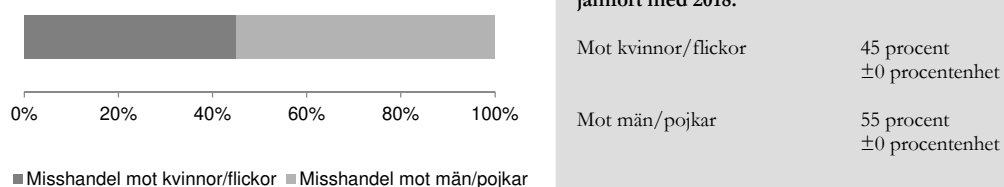
Totalt anmäldes 83 900 misshandelsbrott 2019, vilket var en ökning med 2 procent (+1 300 brott) jämfört med 2018. Under den senaste tioårsperioden har de anmälda misshandelsbrotten legat mellan 79 900 och 89 200 brott, och den lägsta nivån uppmättes 2013. År 2019 var antalet anmälda misshandelsbrott 4 procent mindre än 2010 (−3 630 brott).

Antalet anmälda misshandelsbrott mot kvinnor/flickor 2019 uppgick till 37 700, vilket var en ökning med 1 procent jämfört med 2018, och en ökning med 9 procent sedan 2010. Antalet misshandelsbrott mot män/pojkar uppgick under året till 46 200, vilket också var en ökning, med 2 procent, jämfört med 2018, men en minskning med 13 procent sedan 2010.

Figur 6. Antalet anmälda misshandelsbrott totalt, samt mot kvinnor/flickor respektive mot män/pojkar, åren 2010–2019.

Av samtliga anmälda misshandelsbrott 2019 var 45 procent brott mot kvinnor/flickor och 55 procent mot män/pojkar.

Figur 7. Anmälda misshandelsbrott fördelat efter brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 83 900 anmälda brott.

Av de misshandelsbrott som anmäldes 2019 var merparten, 71 procent, brott mot vuxna (18 år eller äldre), 9 procent mot barn i åldern 15–17 år, 15 procent mot barn i åldern 7–14 år och 5 procent mot barn i åldern 0–6 år. Åldersfördelningen följde samma mönster för både kvinnor/flickor och män/pojkar. Även könsfördelningen åldersgrupperna emellan var likartad, även om den var något jämnare bland vuxna (18 år eller äldre).

Tabell 2. Antal och andel misshandelsbrott per åldersgrupp dels totalt, dels mot kvinnor/flickor respektive mot män/pojkar, samt procentuell könsfördelning för de olika åldersgrupperna, 2019.

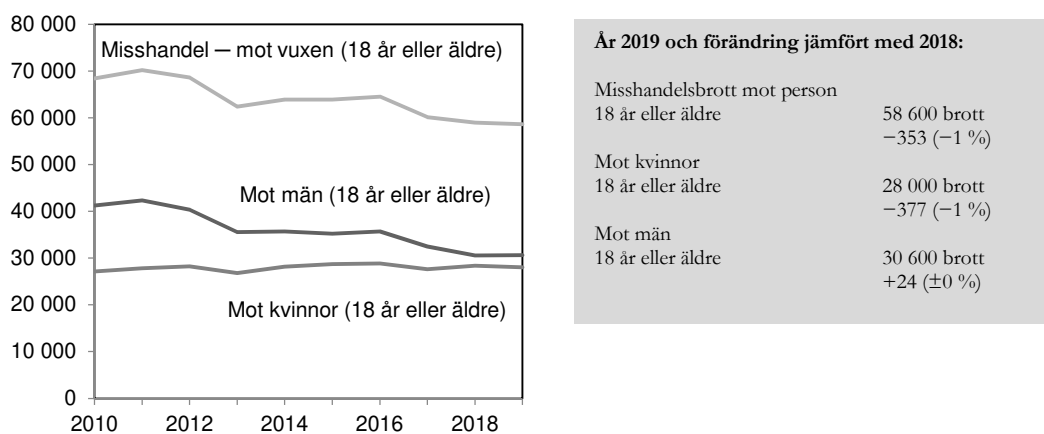
Ålder	Samtliga		Kvinnor/flickor		Män/pojkar		Könsfördelning	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Kvinnor/flickor	Män/pojkar
0–6 år	4 250	5	1 620	4	2 310	5	41	59
7–14 år	13 700	15	4 490	12	7 790	17	37	63
15–17 år	7 300	9	2 710	7	4 670	10	37	63
18– år	58 600	71	28 400	76	30 600	67	48	52
Samtliga	83 900	100	37 200	100	45 300	100	45	55

Misshandel mot vuxna (18 år eller äldre)

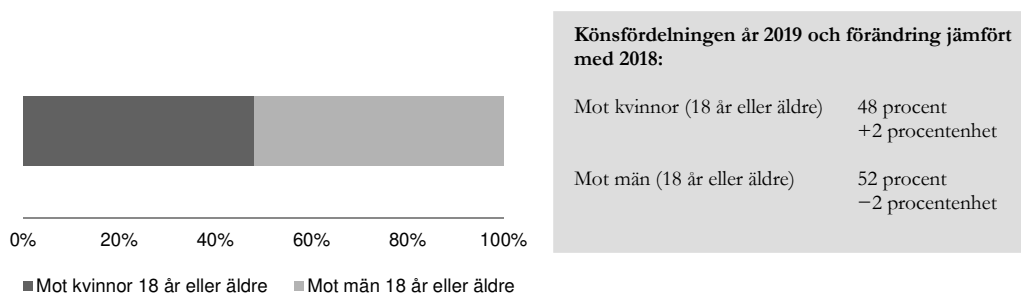
Under 2019 uppgick antalet anmälda misshandelsbrott mot vuxna (18 år eller äldre) till totalt 58 600 brott, vilket var 1 procent färre än 2018. Antalet anmälda misshandelsbrott mot kvinnor (18 år eller äldre) uppgick till totalt 28 000 brott, vilket var 1 procent färre än 2018. Anmälda misshandelsbrott mot män (18 år eller äldre) låg oförändrat på 30 600 brott.

Sedan 2010 har de anmälda misshandelsbrotten mot vuxna (18 år eller äldre) minskat med 9 760 anmälda brott, eller 14 procent. De anmälda misshandelsbrotten mot kvinnor (18 år eller äldre) har ökat med 3 procent (+873 brott), medan de anmälda misshandelsbrotten mot män (18 år eller äldre) har minskat med 26 procent (−10 600 brott) sedan 2010.

Figur 8. Antalet anmälda misshandelsbrott mot vuxna (18 år eller äldre) totalt, mot kvinnor (18 år eller äldre) respektive mot män (18 år eller äldre), åren 2009–2018.

Av de anmälda misshandelsbrotten mot vuxna (18 år eller äldre) 2019 var 48 procent riktade mot kvinnor och 52 procent mot män.

Figur 9. Anmälda misshandelsbrott fördelade på brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 58 600 anmälda brott.

Sedan 2019 indelas misshandelsbrotten i fyra typer av relation mellan brottsoffret och gärningspersonen: närstående genom parrelation, närstående genom släktskap/familjrelation, annan slags relation eller bekantskap samt obekanta. Bland samtliga anmälda misshandelsbrott 2018 var misshandel mellan bekanta den vanligaste typen (59 %). Drygt en fjärdedel (27 %) av de anmälda misshandelsbrotten avsåg misshandel av bekant person, medan närmare en femtedel (17 %) rörde misshandel av en närstående med vilken offret hade eller hade haft en parrelation. Anmäld misshandel av andra närstående genom släktskap eller familj stod för 15 procent av samtliga misshandelsbrott.

Fördelningen skiljer sig mycket mellan könen på så sätt att misshandel av närstående och andra bekanta sammantaget stod för 78 % av de anmälda misshandelsbrotten mot kvinnor, men endast för 41 procent av misshandelsbrotten mot män. Bland samtliga anmälda misshandelsbrott mot kvinnor 2019 utgjorde misshandel av en närstående i parrelation 31 procent, medan misshandel av andra närstående personer genom släktskap eller familj stod för 22 procent. Misshandel av annan bekant och obekant utgjorde 26 procent respektive 22 procent av de anmälda misshandelsbrotten mot kvinnor. Bland de anmälda misshandelsbrotten mot män utgjorde misshandel av obekant 59 procent och misshandel av annan bekant 28 procent. Misshandel av närstående genom en parrelation eller genom släktskap/familj stod för en mindre del av de anmälda brotten, 6 respektive 8 procent. Eftersom redovisningen infördes 2019 är det inte möjligt att följa utvecklingen för de olika relationstyperna över tid. Se även avsnittet *Jämförelser över tid*.

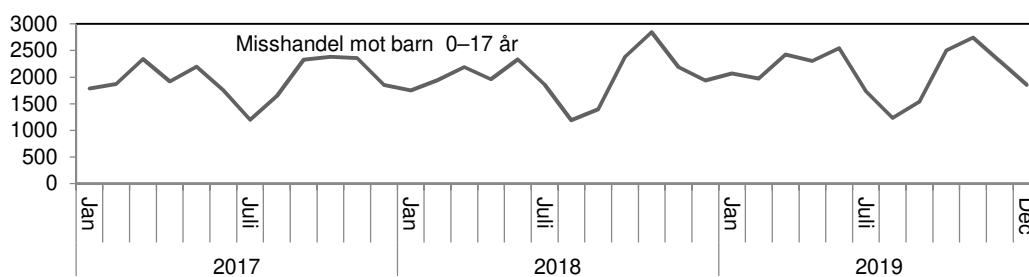
Tabell 3. Misshandelsbrott totalt, kön och ålder efter relation mellan brottsoffer och gärningsperson samt plats, 2019.

	Misshandel mot person 18 år eller äldre		Misshandel mot kvinnor 18 år eller äldre		Misshandel mot män 18 år eller äldre	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Närstående genom parrelation	10 200	17	8 550	31	1 690	6
Närstående genom släktskap/familj	8 500	15	6 090	22	2 420	8
Annan sorts relation eller bekantskap	15 900	27	7 300	26	8 600	28
Obekant med offret	24 000	41	6 090	22	17 900	59
Totalt	58 600	100	28 000	100	30 600	100

Misshandel mot barn (0–17 år)

År 2019 anmäldes sammantaget 25 200 misshandelsbrott mot barn under 18 år. Det motsvarade 30 procent av alla anmälda misshandelsbrott. Totalt sett ökade antalet anmälda misshandelsbrott mot barn (0–17 år) med 7 procent mellan 2018 och 2019, och med 32 procent (+6 130 brott) mellan 2010 och 2019.

Misshandelsbrotten mot barn anmäls i hög grad av förskola och skola, vilket märks i statistiken på så sätt att färre brott anmäls under sommaren än under skolvermenerna.

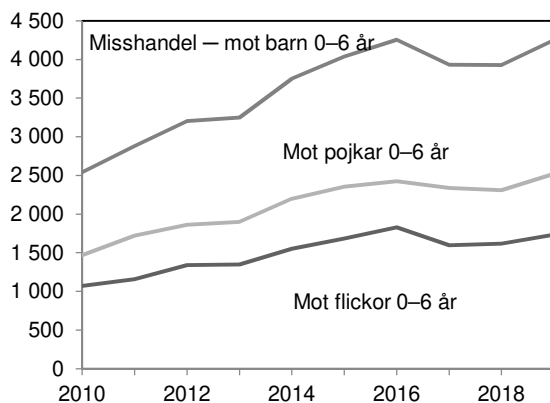

Figur 10. Antal anmälda misshandelsbrott mot personer under 18 år, månadsvis, 2016–2019.

Nedan redovisas misshandel mot barn efter tre åldersgrupper, 0–6 år, 7–14 år samt 15–17 år.

Misshandel mot barn i åldern 0–6 år

Under 2019 anmäldes 4 250 misshandelsbrott mot barn i åldern 0–6 år, vilket innebar en ökning med 8 procent (+326 brott) jämfört med 2018, och en ökning med 67 procent (+1 710 brott) jämfört med 2010.

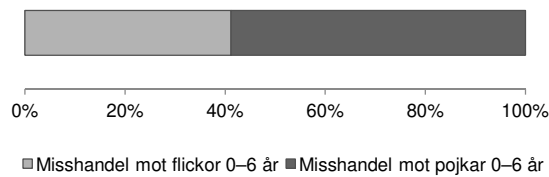

År 2019 och förändring jämfört med 2018:

Misshandelsbrott mot barn i åldern 0–6 år	4 250 brott +326 (+8 %)
Mot flickor 0–6 år	1 730 brott +116 (+7 %)
Mot pojkar 0–6 år	2 520 brott +210 (+8 %)

Figur 11. Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn i åldern 0–6 år totalt, mot flickor 0–6 år och mot pojkar 0–6 år, åren 2010–2019.

Av de anmälda misshandelsbrotten mot barn i åldern 0–6 år var 41 procent brott mot flickor (1 730 brott) och 59 procent mot pojkar (2 520 brott).

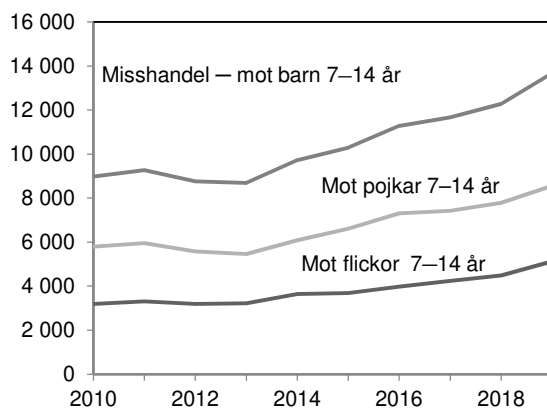
Könsfördelning 2019 och förändring jämfört med 2018:

Mot flickor 0–6 år	41 procent ±0 procentenhet
Mot pojkar 0–6 år	59 procent ±0 procentenhet

Figur 12. Anmälda misshandelsbrott mot barn i åldern 0–6 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 4 250 anmälda brott.

Misshandel mot barn i åldern 7–14 år

Under 2019 anmäldes 13 700 misshandelsbrott mot barn i åldern 7–14 år, vilket innebar en ökning med 10 procent jämfört med 2018, och en ökning med 52 procent, eller 4 700 anmälda brott, jämfört med 2010.

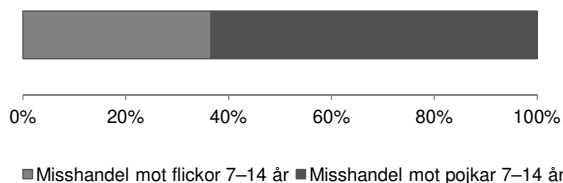

År 2019 och förändring jämfört med 2018:

Misshandelsbrott mot barn 7–14 år	13 700 brott +1 400 (+10 %)
Mot flickor 7–14 år	5 130 brott +631 (+12 %)
Mot pojkar 7–14 år	8 550 brott +765 (+9%)

Figur 13. Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 7–14 år totalt, mot flickor 7–14 år och mot pojkar 7–14 år, åren 2010–2019.

Av de anmälda misshandelsbrotten mot barn i åldern 7–14 år var 37 procent riktade mot flickor (5 130 brott) och 63 procent riktade mot pojkar (8 550 brott).

Könsfördelningen år 2019 och förändring jämfört med 2018:

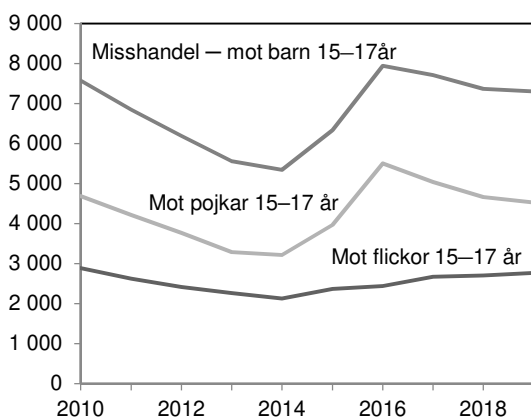
Mot flickor 7–14 år	37 procent ±0 procentenhet
Mot pojkar 7–14 år	63 procent ±0 procentenhet

Figur 14. Anmälda misshandelsbrott mot barn 7–14 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 13 700 anmälda brott.

Misshandel mot barn i åldern 15–17 år

Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn i åldern 15–17 år minskade under 2019, med 1 procent till 7 300 anmälda brott. Under den senaste tioårsperioden har de anmälda misshandelsbrotten mot barn i åldern 15–17 år utmärkts av ganska stora

svängningar. Jämfört med 2010 har de år minskat med 4 procent, från 7 580 till 7 300 anmälda brott.

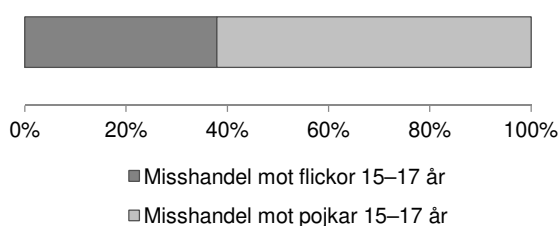

År 2019 och förändring jämfört med 2018:

Misshandelsbrott mot barn i åldern 15–17 år	7 300 brott –69 (–1 %)
Mot flickor 15–17 år	2 770 brott +63 (+2 %)
Mot pojkar 15–17 år	4 530 brott –132 (–3 %)

Figur 15. Antalet anmälda misshandelsbrott mot barn i åldern 15–17 år totalt, mot flickor 15–17 år och mot pojkar 15–17 år, åren 2010–2019.

Av de anmälda misshandelsbrotten mot barn i åldern 15–17 år var 38 procent riktade mot flickor (2 770 brott) och 62 procent mot pojkar (4 530 brott).

Könsfördelningen år 2019 och förändring jämfört med 2018:

Mot flickor 15–17 år	38 procent +1 procentenhet
Mot pojkar 15–17 år	62 procent –1 procentenhet

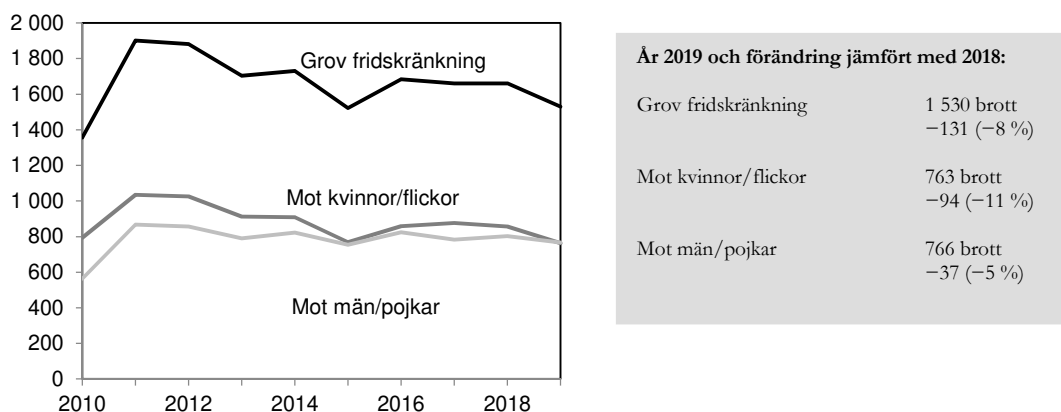
Figur 16. Anmälda misshandelsbrott mot barn i åldern 15–17 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 7 300 anmälda brott.

Grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning

Grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning omfattar flera brott och kan bestå av flera olika brottstyper, såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott, som sammantaget ingår i en upprepad kränkning och riktas mot en närstående eller tidigare närstående person. För att rubriceras som grov kvinnofridskränkning ska brotten sammantaget ingå i en upprepad kränkning av en kvinnas integritet, vara ägnade att allvarligt skada hennes självkänsla och begås av en man som hon bor eller har bott tillsammans med under äktenskapsliknande former.

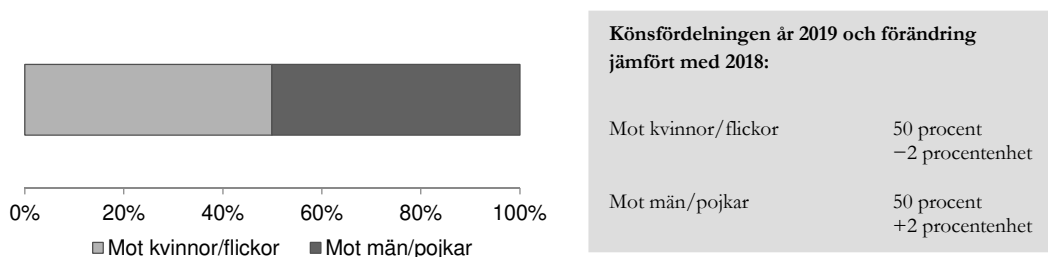
Grov fridskränkning

Antalet anmälningar om grov fridskränkning minskade 2019 jämfört med 2018, med 131 brott (–8 %). Jämfört med 2010 har anmälda brott gällande grov fridskränkning ökat med 13 procent. Ökningen skedde dock under första delen av den uppmätta tioårsperioden, fram till 2012. År 2013 minskade antalet anmälda fall av grov fridskränkning, för att därefter ligga på en stabil nivå med årsvisa fluktuationer.

Figur 17. Antalet anmälda fall av grov fridskränkning totalt, mot kvinnor/flickor och mot män/pojkar, åren 2010–2019.

De anmälda fallen av grov fridskränkning 2019 var jämnt fördelade mellan brott mot kvinnor/flickor respektive mot män/pojkar (763 respektive 766 brott).

Figur 18. Anmälda brott om grov fridskränkning fördelat på brottsoffrets kön, 2019. Totalt 1 530 anmälda brott.

Av de anmälda brotten om grov fridskränkning var majoriteten (82 %) brott mot barn (0–17 år) och 18 procent avsåg brott mot vuxna (18 år eller äldre). Åldersfördelningen följde samma mönster för både kvinnor/flickor och män/pojkar. Könsfördelningen var jämn för barn (0–17 år), medan det var en större andel utsatta kvinnor än män bland personer som var 18 år eller äldre.

Tabell 4. Antal och andel fall av grov fridskränkning per åldersgrupp, dels totalt, dels mot kvinnor/flickor respektive mot män/pojkar, samt procentuell könsfördelning för de olika åldersgrupperna, 2019.

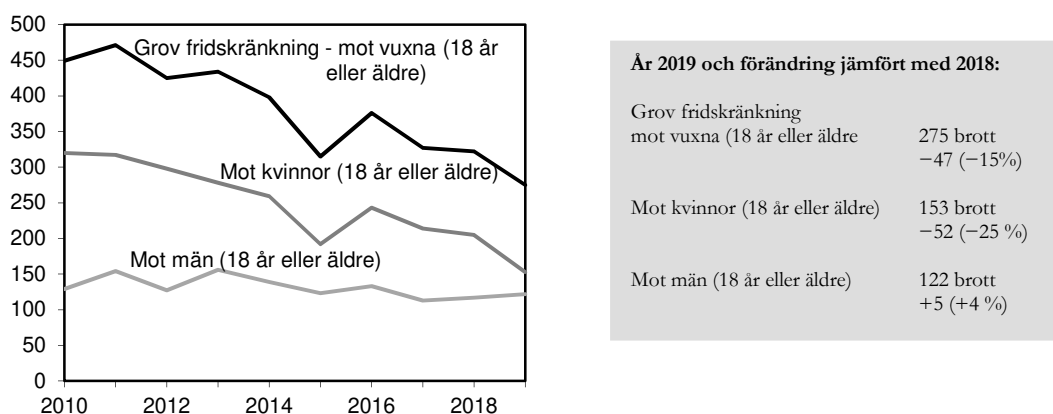
Ålder	Samtliga		Kvinnor/flickor		Män/pojkar		Könsfördelning	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Kvinnor	Män
-17 år	1 250	82	610	80	644	85	49	51
18 år–	275	18	153	20	122	15	56	44
Samtliga	1 530	100	763	100	799	100	50	50

Grov fridskränkning mot vuxna (18 år eller äldre)

Under 2019 uppgick antalet anmälda grova fridskränkingsbrott mot vuxna (18 år eller äldre) till totalt 275 brott, vilket var en minskning med 47 brott jämfört med 2018. Av dessa uppgick antalet anmälda grova fridskränkingsbrott mot kvinnor (18 år eller äldre) till totalt 153 brott, vilket var en minskning jämfört med 2018 med

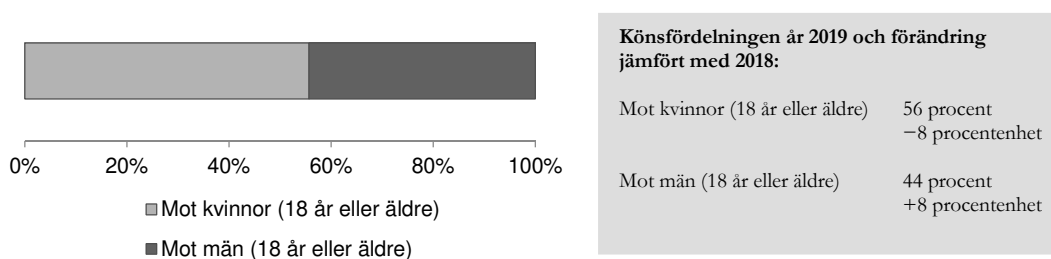
52 brott (-25 %). De anmälda brotten om grov fridskränkning mot män (18 år eller äldre) uppgick till totalt 122 brott, vilket var 5 brott fler än 2018 (+4 %).

Sedan 2010 har de anmälda brotten om grov fridskränkning mot vuxna (18 år eller äldre) minskat med 174 anmälda brott, eller 39 procent. Under perioden har de anmälda grova fridskränkingsbrotten mot kvinnor (18 år eller äldre) minskat med 167 anmälda brott, eller 52 procent, samtidigt som de anmälda brotten mot män (18 år eller äldre) har minskat med 5 procent (-7 brott).

Figur 19. Antalet anmälda misshandelsbrott mot vuxna (18 år eller äldre) totalt, mot kvinnor (18 år eller äldre) och mot män (18 år eller äldre), åren 2010–2019.

Av de anmälda brotten om grov fridskränkning mot vuxna (18 år eller äldre) 2019 var 56 procent brott riktade mot kvinnor och 44 procent mot män.

Figur 20. Anmälda fall av grov fridskränkning mot person över 18 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 275 anmälda brott.

De anmälda brotten om grov fridskränkning mot vuxna (18 år eller äldre) indelas sedan 2019 även efter två typer av relation mellan brottsoffret och gärningspersonen: närstående genom parrelation och närstående genom släktskap/familjerelation. Den vanligaste typen av relation mellan brottsoffer och gärningsperson vid grova fridskränkingsbrott är att de har en *närstående parrelation*. Det var fallet i 61 procent av de anmälda grova fridskränkingsbrotten 2019. Detsamma gällde i 55 procent av dessa brott mot kvinnor (18 år eller äldre) och i 70 procent av dessa brott mot män (18 år eller äldre).

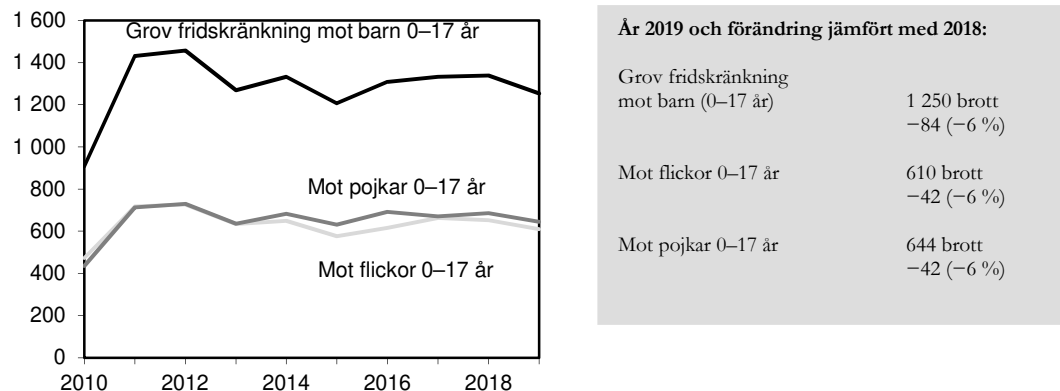
Tabell 5. Grov fridskränkning, kön och ålder efter relation mellan brottsoffer och gärningsperson.

	Grov fridskränkning mot vuxna 18 år eller äldre		Grov fridskränkning mot kvinna 18 år eller äldre		Grov fridskränkning mot man 18 år eller äldre	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Närstående genom parrelation	169	61	84	55	85	70
Närstående genom släktskap/familj	106	39	69	45	37	30
Totalt	275	100	153	100	122	100

Grov fridskränkning mot barn (0–17 år)

Av alla anmälda fall av grov fridskränkning 2019 var 82 procent riktade mot barn (0–17 år). Det rörde sig om totalt 1 250 fall av grov fridskränkning mot barn (0–17 år), vilket var en minskning med 6 procent jämfört med 2018. Antalet anmälda fall av grov fridskränkning mot flickor och mot pojkar minskade med vardera 42 brott, eller 6 procent, till 610 respektive 644 brott.

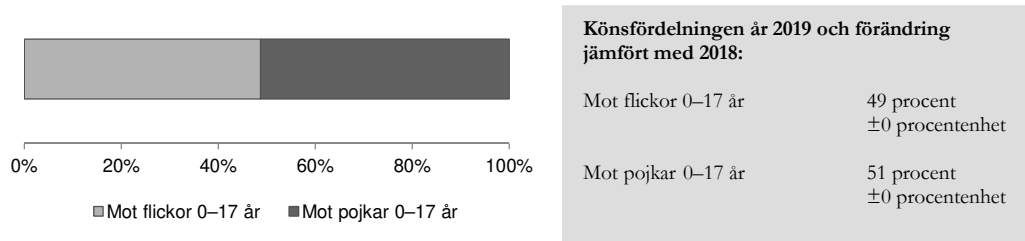
Sedan 2010 har antalet anmälda fall av grov fridskränkning mot barn (0–17 år) ökat med 346 brott (+38 %). Under samma period ökade anmälningar om dessa brott mot flickor med 29 procent (+137 brott), och mot pojkar med 48 procent (+209 brott).

Figur 21. Antalet anmälda fall av grov fridskränkning mot barn (0–17 år) totalt, samt mot flickor (0–17 år) respektive mot pojkar (0–17 år), åren 2010–2019.

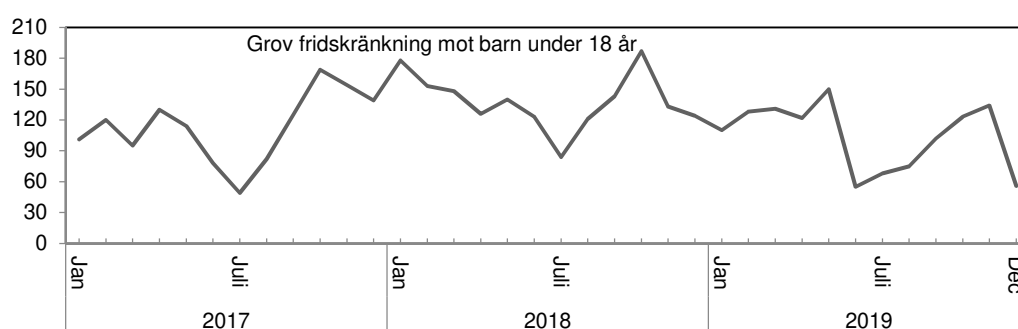
Av de anmälda brotten om grov fridskränkning mot barn (0–17 år) var 49 procent riktade mot flickor och 51 procent mot pojkar 2019.

Figur 22. Anmälda fall av grov fridskränkning mot barn (0–17 år) fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 1 250 anmälda brott.

Liksom misshandel mot barn anmäls grov fridskränkning mot barn i högre grad under skolterminerna än under sommarmånaderna juni–augusti.

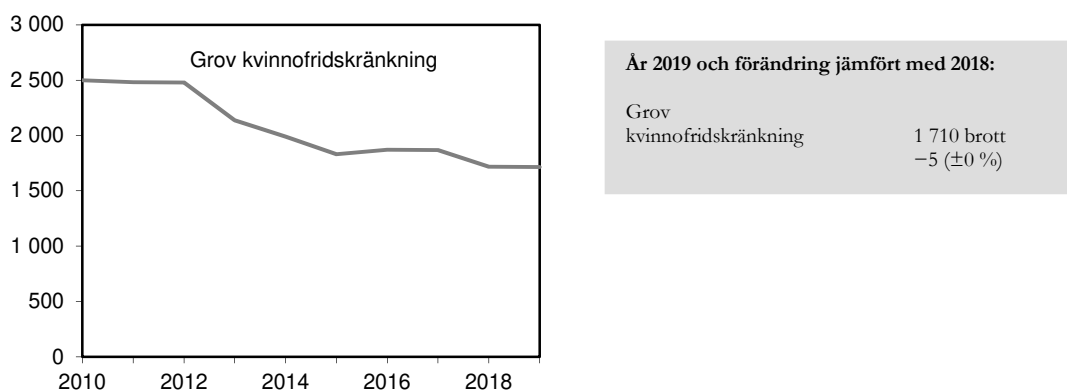

Figur 23. Antal anmälda fall av grov fridskränkning mot barn (0–17 år) månadsvis, 2017–2019.

Eftersom fridskränkingsbrotten omfattar flera brott och kan bestå av flera olika brottstyper, såsom misshandel, olaga hot och hemfridsbrott, som sammantaget ingår i en upprepad kränkning, är utvecklingen av de anmälda fridskränkingsbrotten beroende av polisens och åklagarnas hantering av dessa brott.

Grov kvinnofridskränkning

År 2019 anmäldes 1 710 grova kvinnofridskränkningars brott, vilket var oförändrat (–5 brott) jämfört med 2018, och en minskning med 31 procent (–785 brott) jämfört med 2010.

Figur 24. Antalet anmälda fall av grov kvinnofridskränkning totalt, åren 2010–2019.

De grova kvinnofridskränkningens brotten utveckling påverkas av förändringar i polisens och åklagarnas hantering och registreringsrutiner vid anmälan. I början av tioårsperioden registrerades de olika gärningarna vanligtvis initialt som grov kvinnofridskränkning vid anmälan, medan man numera i högre grad registrerar de underliggande brotten istället. Denna överflyttning till de underliggande brotten har medfört en minskning av antalet anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i statistiken mot slutet av tioårsperioden. Därmed bör viss försiktighet iaktas när statistiken tolkas.

Våldtäkt

År 2019 anmäldes totalt knappt 22 700 sexualbrott, vilket är en ökning med 2 procent eller 543 brott i jämförelse med 2018. Sexualbrotten omfattar flera olika typer av gärningar. Nedan redovisas antalet anmälda våldtäkter och anmälda brott om sexuellt ofredande, dessa utgör merparten av alla anmälda sexualbrott (83 %). För uppgifter om övriga sexualbrott se tabeller på www.bra.se.

År 2019 anmäldes totalt 8 580 våldtäkter, vilket inkluderar det nya brottet oaksam våldtäkt⁹. Det rörde sig om 229 anmälningar om oaksam våldtäkt, varav 219 var riktade mot kvinnor/flickor och 10 mot män/pojkar.

I den fortsatta redovisningen nedan ingår inte oaksam våldtäkt, eftersom siffrorna avser perioden innan detta nya brott fått genomslag i statistiken.

Mellan 2018 och 2019 ökade de anmälda våldtäkterna med 6 procent, eller 507 brott, till 8 350 brott. Av de anmälda våldtäkterna 2019 utgjordes 7 720 brott av våldtäkt mot kvinnor eller flickor, medan 631 anmälda brott avsåg våldtäkt mot män eller pojkar. Jämfört med 2018 hade de anmälda våldtäktsbrotten mot kvinnor/flickor ökat med 5 procent (+390 brott). Även de anmälda våldtäktsbrotten mot män/pojkar hade ökat, med 23 procent (+117 brott).

Under den senaste tioårsperioden (2010–2019) har de anmälda våldtäkterna ökat med 43 procent (+2 490 brott). Anmälda våldtäkter mot kvinnor/flickor har ökat med 35 procent (+1 980 brott), medan anmälda våldtäkter mot män/pojkar har ökat med 82 procent (+285 brott). Ökningen under perioden kan delvis kopplas till förändringar i sexualbrottslagstiftningen, som inneburit att fler gärningar än tidigare bedöms som våldtäkt.¹⁰ Bland annat utvidgades våldtäktsbegreppet den 1 juli 2013 i och med att begreppet ”särskilt utsatt situation” infördes i lagstiftningen, och den 1 juli 2018 ändrades gränsen för straffbar gärning till huruvida deltagandet är frivilligt

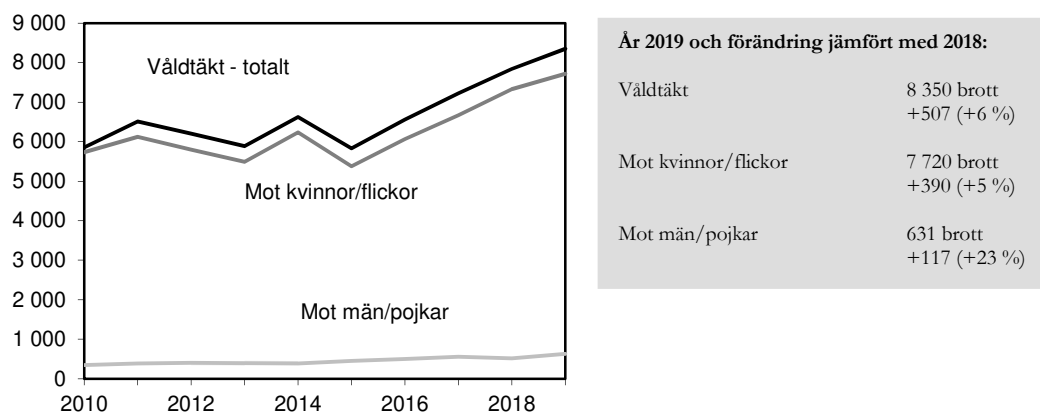
---

⁹ Den 1 juli 2018 infördes en ny paragraf (oaksam våldtäkt 1 a §) i BrB 6 kap.

¹⁰ Den 1 april 2005 trädde en ny sexualbrottslagstiftning i kraft som bland annat innebär att vissa gärningar som tidigare rubricerats som sexuellt utnyttjande rubriceras som våldtäkt.

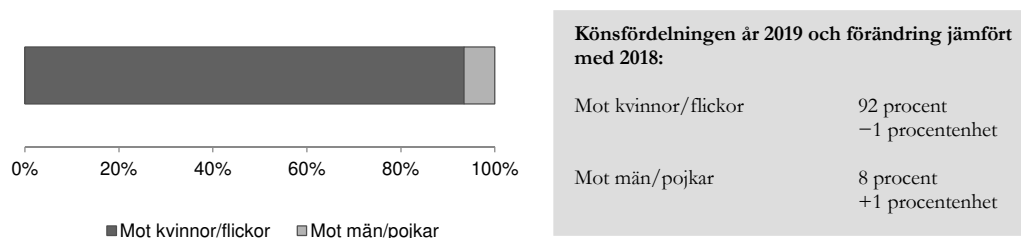
eller inte.¹¹ Utöver lagstiftningen kan även förändringar i anmälningsbenägenheten påverka antalet anmälda våldtäkter.

Vid tolkning av statistiken bör man dessutom tänka på att enstaka anmälningar med ett stort antal brott kan ge upphov till årliga variationer i statistiken. Brå sammanställer årligen en lista över stora ärenden som kunnat identifieras i underlaget till statistiken som ett tolkningsstöd. För en redogörelse av identifierade stora ärenden i den preliminära statistiken över anmälda brott 2019, se avsnittet *Jämförbarhet över tid*.

Figur 25. Antalet anmälda våldtäkter totalt, samt mot kvinnor/flickor respektive mot män/pojkar, åren 2010–2019.

Av de anmälda våldtäkterna totalt 2019 var 92 procent brott mot en kvinna/flicka och 8 procent mot en man/pojke.

Figur 26. Anmälda våldtäkter fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 8 350 anmälda brott.

Av de anmälda våldtäkterna 2019 riktades 59 procent mot vuxna (18 år eller äldre), 13 procent mot barn i åldern 15–17 år och 28 procent mot barn under 15 år. En liknande åldersfördelning gällde för kvinnor/flickor. Av våldtäkterna mot män/pojkar riktades 39 procent mot vuxna män (18 år eller äldre), 6 procent mot pojkar i åldern 15–17 år och 54 procent mot pojkar under 15 år.

¹¹ Den 1 april 2005 trädde en ny sexualbrottslagstiftning i kraft som bland annat innebär att vissa gärningar som tidigare rubricerats som sexuellt utnyttjande rubriceras som våldtäkt.

Könsfördelningen var likartad mellan åldersgrupperna, med undantag för våldtäkt mot barn under 15 år, där andelen brott mot män/pojkar (15 %) var större än i övriga åldersgrupper.

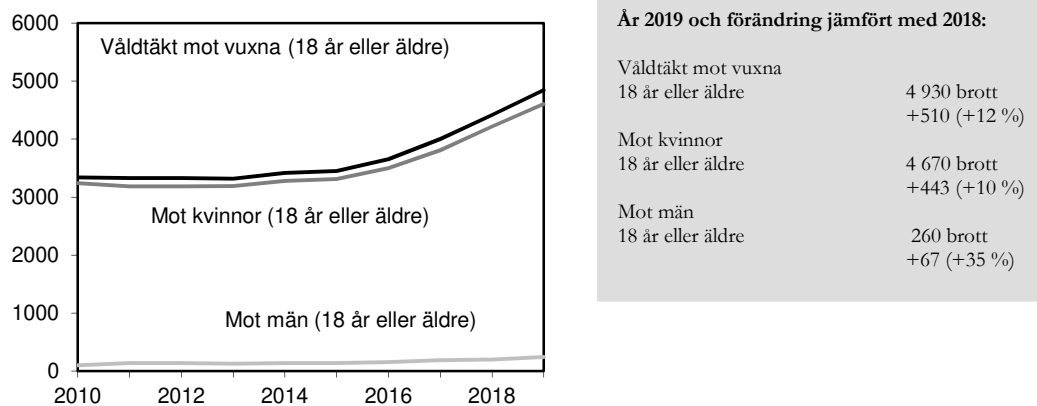
Tabell 6. Antal och andel anmälda våldtäkter per åldersgrupp, dels totalt, dels mot kvinnor/flickor respektive mot män/pojkar, samt procentuell könsfördelning för de olika åldersgrupperna, 2019

Ålder, år	Samtliga		Kvinnor/flickor		Män/pojkar		Könsfördelning	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Kvinnor/flickor	Män/pojkar
– 14 år	2 320	28	1 980	26	337	53	85	15
15–17 år	1 090	13	1 060	14	34	5	97	3
18 år–	4 930	59	4 670	61	260	41	95	5
Samtliga	8 350	100	7 720	100	631	100	92	8

Våldtäkt mot vuxna (18 år eller äldre)

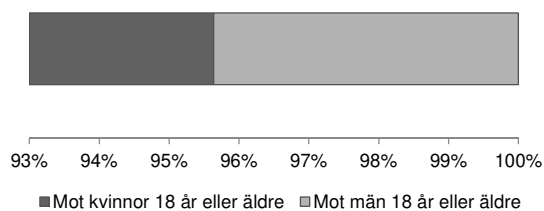
Av de anmälda våldtäktsbrotten 2019 utgjordes 4 930 brott av våldtäkter mot vuxna (18 år eller äldre). De anmälda våldtäkterna mot kvinnor (18 år eller äldre) ökade med 443 anmälda brott (+10 %) jämfört med året innan, och även de anmälda våldtäktsbrotten mot män (18 år eller äldre) ökade, med 67 brott (+35 %).

Sedan 2010 har de anmälda våldtäktsbrotten mot vuxna (18 år eller äldre) ökat med 1 610 brott (+48 %). De anmälda våldtäkterna mot kvinnor (18 år eller äldre) har ökat med 1 440 brott (+45 %), medan de anmälda våldtäkterna mot män (18 år eller äldre) har ökat med 165 brott (+174 %) under samma period.

Figur 27. Antalet anmälda våldtäkter mot vuxna (18 år eller äldre) totalt, samt mot kvinnor (18 år eller äldre) respektive mot män (18 år eller äldre), åren 2010–2019.

Av de anmälda våldtäkterna mot vuxna (18 år eller äldre) 2019 var 95 procent brott mot en kvinna och 5 procent mot en man.

Könsfördelningen år 2019 och förändring jämfört med 2018:

Mot kvinnor (18 år eller äldre)	95 procent -1 procentenhet
Mot män (18 år eller äldre)	5 procent +1 procentenhet

Figur 28. Anmälda våldtäkter mot vuxna (18 år eller äldre) fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 4 930 anmälda brott.

Sedan 2019 indelas våldtäktsbrotten mot vuxna (18 år eller äldre) efter fyra typer av relation mellan brottsoffret och gärningspersonen: närstående genom parrelation, närstående genom släktskap/familjerelation, annan sorts relation eller bekantskap, samt obekanta.

Av samtliga anmälda våldtäktsbrott 2019 var brottsoffret och gärningspersonen närstående genom parrelation i 31 procent, närstående genom släktskap eller familj i 7 procent och i en annan slags relation eller bekantskap i 35 procent. Resterande 28 procent av de anmälda våldtäkterna hade begåtts av en obekant gärningsperson.

Relationsmönstret skiljer sig dock mellan könen. Andelen våldtäkter av närstående genom parrelation var dubbelt så stor vid anmälda våldtäkter mot kvinnor (32 %) som vid våldtäkter mot män (15 %). Vid anmälda våldtäkter mot män var det istället vanligare med en annan slags relation eller bekantskap (46 %), vilket även gällde vid 34 procent av våldtäkterna mot kvinnor. För övriga relationstyper (obekant gärningsperson respektive närstående genom släktskap eller familj) var skillnaderna mellan könen mindre. Eftersom redovisningen infördes 2019 är det ännu inte möjligt att följa utvecklingen över tid. Se även avsnittet *Jämförelser över tid*.

Tabell 7. Antal och andel anmälda våldtäkter per åldersgrupp dels totalt, dels mot kvinnor/flickor respektive mot män/pojkar, samt procentuell könsfördelning för de olika åldersgrupperna, 2019.

	Våldtäkt mot vuxen (18 år eller äldre)		Våldtäkt mot kvinna (18 år eller äldre)		Våldtäkt mot man (18 år eller äldre)	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Närstående genom parrelation	1 540	31	1 500	32	38	15
Närstående genom släktskap/familj	323	7	310	7	13	5
Annan sorts relation eller bekantskap	1 720	35	1 600	34	119	46
Obekant med offret	1 360	28	1 270	27	90	35
Totalt	4 930	100	4 670	100	260	100

Våldtäkt mot barn (0–17 år)

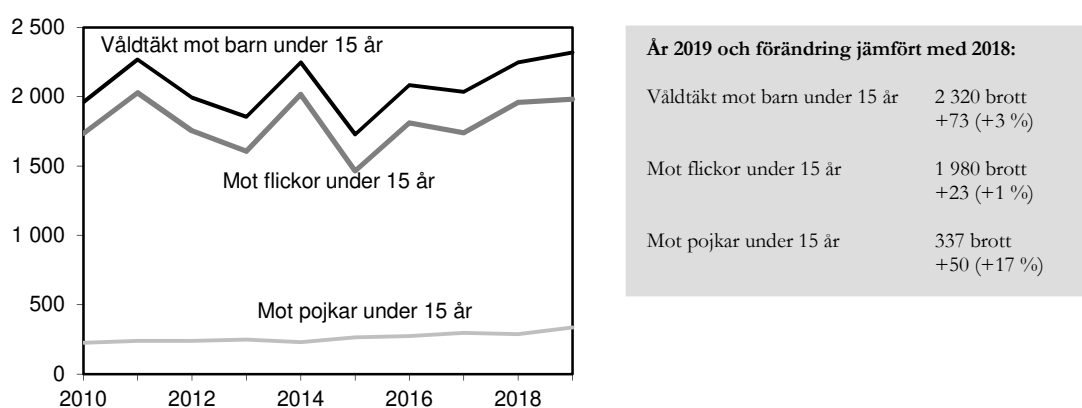
Av de anmälda våldtäktsbrotten 2019 var det 41 procent (3 410 brott) som bestod av våldtäkter mot barn (0–17 år), vilket var oförändrat (-3 brott) jämfört med 2018, men en ökning med 24 procent (+658 brott) sedan 2010. Av de anmälda våldtäkterna

mot barn (0–17 år) 2019 var 89 procent brott mot en flicka och 11 procent mot en pojke. Nedan redovisas våldtäkt mot barn i två åldersgrupper, 0–14 år samt 15–17 år.

Våldtäkt mot barn under 15 år

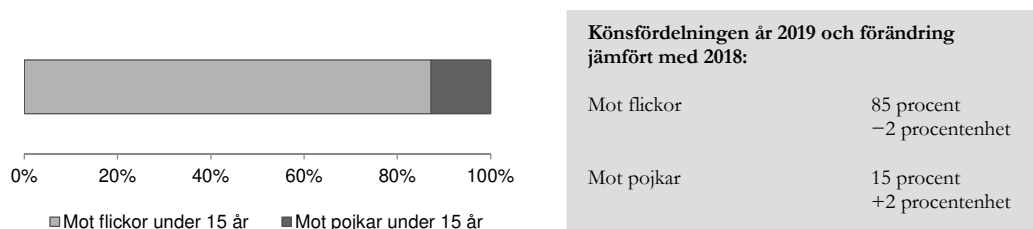
Av de anmälda våldtäkterna mot barn var 2 320 brott mot barn under 15 år, vilket innebär en ökning med 73 brott, eller 3 procent, jämfört med 2018. De anmälda våldtäktsbrotten mot flickor under 15 år ökade med 23 brott (+1 %), medan de anmälda våldtäktsbrotten mot pojkar under 15 år ökade med 50 brott (+17 %).

Sedan 2010 har de anmälda våldtäktsbrotten mot barn under 15 år ökat med 18 procent (+359 brott). De anmälda våldtäkterna mot flickor under 15 år ökade med 247 (+14 %) mellan 2010 och 2019, medan våldtäkterna mot pojkar under 15 år ökade med 112 anmälda brott (+50 %).

Figur 29. Antalet anmälda våldtäkter mot barn under 15 år totalt, samt mot flickor under 15 år respektive mot pojkar under 15 år, åren 2010–2019.

Av de anmälda våldtäkterna mot barn under 15 år var 85 procent brott mot flickor och 15 procent mot pojkar 2019.

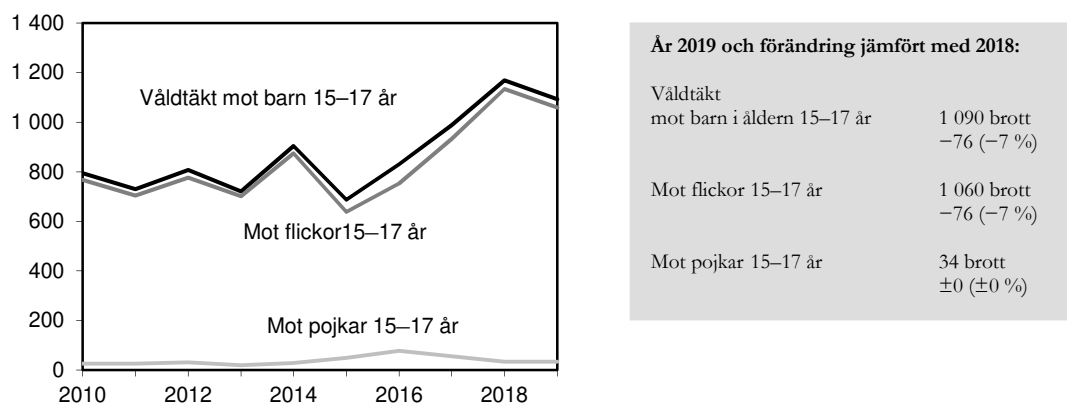

Figur 30. Anmälda våldtäkter mot barn under 15 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 2 320 anmälda brott.

Våldtäkt mot barn i åldern 15–17 år

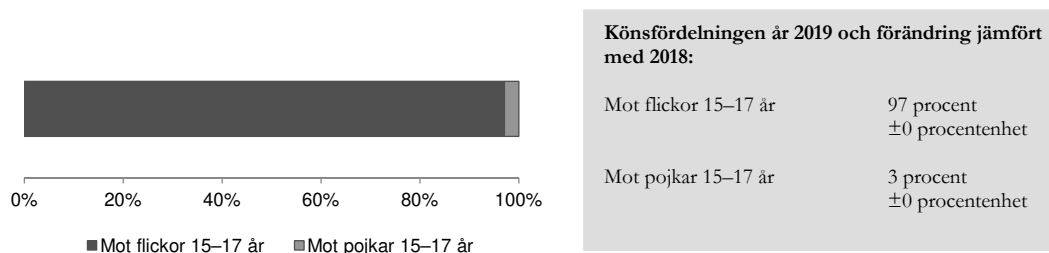
Antalet anmälda brott mot barn i åldern 15–17 år minskade med 76 anmälda brott (–7 %) jämfört med 2018. De anmälda våldtäkterna mot flickor i åldern 15–17 år minskade med 76 brott (–7 %), medan de anmälda våldtäkterna mot pojkar i åldern 15–17 var oförändrade.

Sedan 2010 har de anmälda våldtäktsbrotten mot barn i åldern 15–17 år totalt sett ökat med 38 procent (+299 brott). Ökningen utgörs främst av våldtäkter mot flickor i åldern 15–17 år, som ökat med 291 brott (+38 %). Antalet anmälda våldtäkter mot pojkar i åldern 15–17 år ökade med 8 anmälda brott (+31 %) under perioden.

Figur 31. Antalet anmälda våldtäkter mot barn i åldern 15–17 år totalt, samt mot flickor i åldern 15–17 år respektive mot pojkar i åldern 15–17 år, åren 2010–2019.

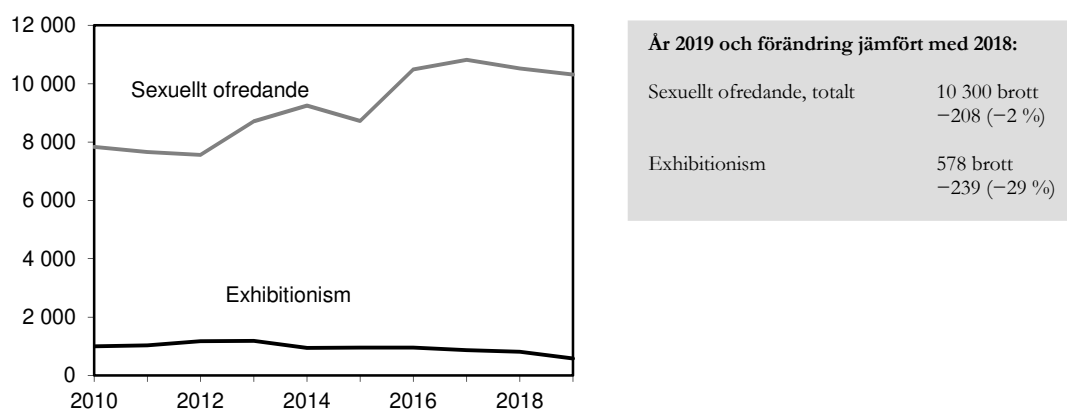
Av de anmälda våldtäkterna mot barn i åldern 15–17 år var 97 procent brott mot flickor och 3 procent mot pojkar 2019.

Figur 32. Anmälda våldtäkter mot barn i åldern 15–17 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 1 070 anmälda brott.

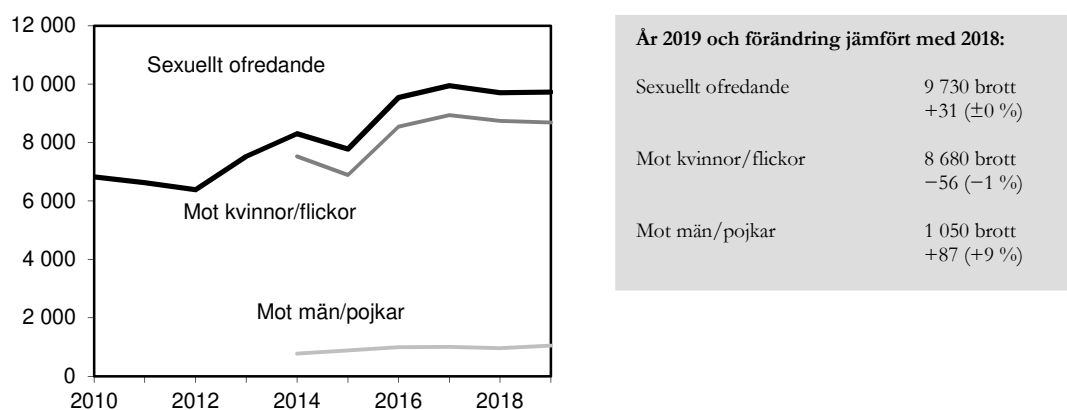
Sexuellt ofredande

Totalt anmäldes 10 300 fall av sexuellt ofredande 2019, vilket jämfört med 2018 innebar en minskning med 2 procent (-208 brott), men jämfört med 2010 innebar en ökning med 32 procent (från 7 800 till 10 300 brott). Av de anmälda brotten 2019 rörde 578 brott (6 %) exhibitionism (blottning).

Figur 33. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande totalt samt exhibitionism, åren 2010–2019.

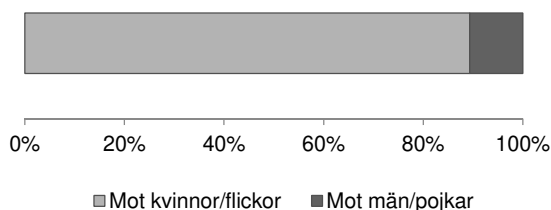
Från och med 2014 redovisas sexuellt ofredande (exklusive exhibitionism) uppdelat på kön och ålder. Under 2019 anmäldes 8 680 fall av sexuella ofredanden mot kvinnor/flickor, vilket var en minskning med 56 brott, eller 1 procent. Antalet anmälda fall av sexuella ofredanden mot män/pojkar ökade med 87 brott (+9 %) till 1 050 anmälda brott. Sedan 2014 hade antalet sexuella ofredanden mot kvinnor/flickor ökat med 1 160 brott (+15 %) och antalet anmälda sexuella ofredanden mot män/pojkar hade ökat med 270 brott (+35 %).

Figur 34. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) totalt åren 2010–2019, samt mot kvinnor/flickor respektive mot män/pojkar åren 2014–2019.

Majoriteten (89 %) av de anmälda fallen av sexuellt ofredande var brott mot kvinnor/flickor, och 11 procent av dem var brott mot män/pojkar.

Könsfördelningen år 2019 och förändring jämfört med 2018:

Mot kvinnor/flickor	89 procent	-1 procentenhet
Mot män/pojkar	11 procent	+1 procentenhet

Figur 35. Anmälda fall av sexuellt ofredande fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019. Totalt 9 730 anmälda brott (exklusive exhibitionism).

Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande 2019 var 59 procent riktade mot vuxna (18 år eller äldre) och 12 procent mot barn i åldern 15–17 år. Liknande åldersmönster gällde för kvinnor/flickor. För män/pojkar var det en större andel brott mot pojkar under 15 år och en mindre andel brott mot vuxna män (18 år eller äldre), jämfört med motsvarande andelar för totalen och för kvinnor/flickor. Könsfördelningen var likartad mellan åldersgrupperna, med undantag för brott mot barn under 15 år, där andelen brott mot män/pojkar var större än i övriga åldersgrupper.

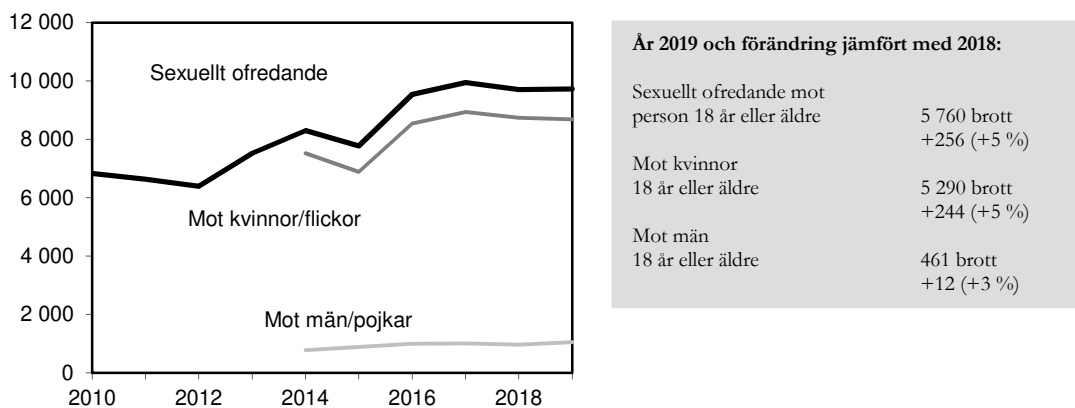
Tabell 8. Antal och andel anmälda brott om sexuella ofredanden per åldersgrupp, dels totalt, dels mot kvinnor/flickor respektive mot män/pojkar, 2019. *Exklusive exhibitionism.

Ålder, år	Samtliga		Kvinnor/flickor		Män/pojkar		Könsfördelning	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Kvinnor/flickor	Män/pojkar
-14 år	2 781	29	2 304	27	477	45	83	17
15–17 år	1 196	12	1 084	12	112	11	91	9
18 år–	5 755	59	5 294	61	461	44	92	8
Samtliga*	9 732	100	8 682	100	1 050	100	89	11

Mot vuxna (18 år eller äldre)

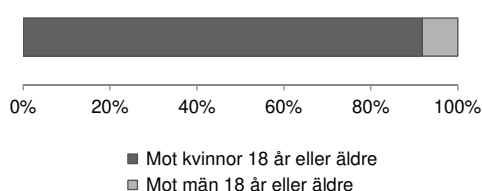
Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot vuxna (18 år eller äldre) ökade från 2018 till 2019 med 5 procent till 5 760 anmälda brott. De anmälda fallen av sexuellt ofredande mot kvinnor (18 år eller äldre) ökade med 244 anmälda brott (+5 %) till 5 290 brott. Motsvarande antal brott mot män (18 år eller äldre) ökade med 12 brott (+3).

Sedan 2010 har antalet anmälda sexuella ofredanden mot vuxna (18 år eller äldre) ökat med 27 procent (+1 200 brott). Sedan 2014 hade motsvarande antal brott mot kvinnor (18 år eller äldre) ökat med 28 procent (+1 150 brott). Och motsvarande antal brott mot män (18 år eller äldre) hade ökat med 41 procent (+133 brott).

Figur 36. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) mot vuxna (18 år eller äldre) totalt åren 2010–2019, samt mot kvinnor (18 år eller äldre) respektive mot män (18 år eller äldre), åren 2014–2019.

Majoriteten (92 %) av de anmälda brotten om sexuellt ofredande mot vuxna (18 år eller äldre) 2019 utgjordes av brott mot kvinnor, medan 8 procent av de anmälda brotten var riktade mot män.

Figur 37. Anmälda fall av sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) mot vuxna (18 år eller äldre) fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019.

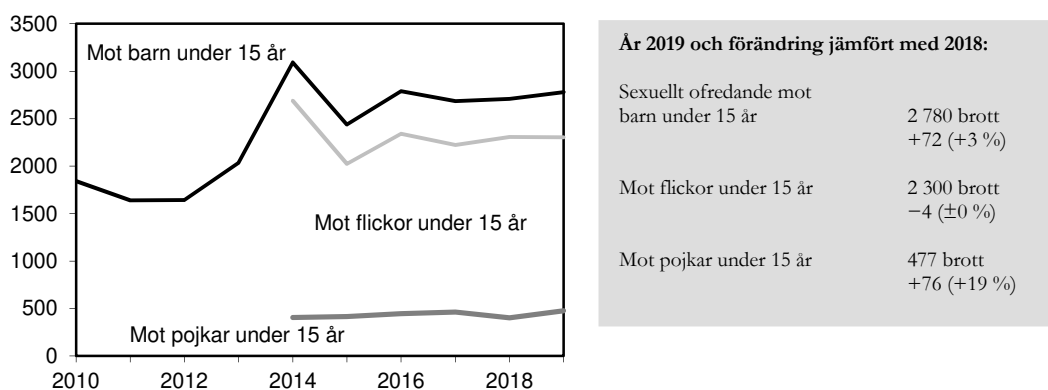
Sexuellt ofredande mot barn (0–17 år)

Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande 2019 var 41 procent, 3 980 brott, riktade mot barn (0–17 år), vilket var en minskning med 5 procent (–225 brott) jämfört med 2018, men en ökning med 47 procent (+1 270 brott) jämfört med 2010. Nedan redovisas sexuellt ofredande mot barn efter två åldersgrupper, 0–14 år samt 15–17 år.

Sexuellt ofredande mot barn under 15 år

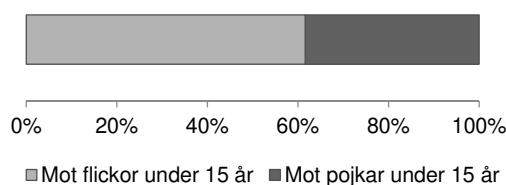
Totalt 2 780 anmälda ofredanden 2019 avsåg brott mot barn under 15 år, varav 2 300 gällde brott mot flickor och 477 var brott mot pojkar. Jämfört med 2018 var detta en ökning med 72 brott (+3 %). Anmälda brott mot flickor under 15 år var i princip oförändrat (–4 brott), medan de anmälda brotten mot pojkar ökat med 19 procent.

Sedan 2010 hade det totala antalet anmälda sexuella ofredanden mot barn under 15 år ökat med 51 procent (939 brott). Sedan 2014 hade antalet anmälda brott mot flickor under 15 år minskat med 385 brott (–14 %), medan antalet anmälda brott mot pojkar under 15 år ökat med 73 brott (+18 %).

Figur 38. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) mot barn under 15 år totalt åren 2010–2019, samt mot flickor under 15 år respektive mot pojkar under 15 år, åren 2014–2019.

Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande mot barn under 15 år var 83 procent brott mot flickor och 17 procent mot pojkar.

Könsfördelningen år 2019 och förändring jämfört med 2018:

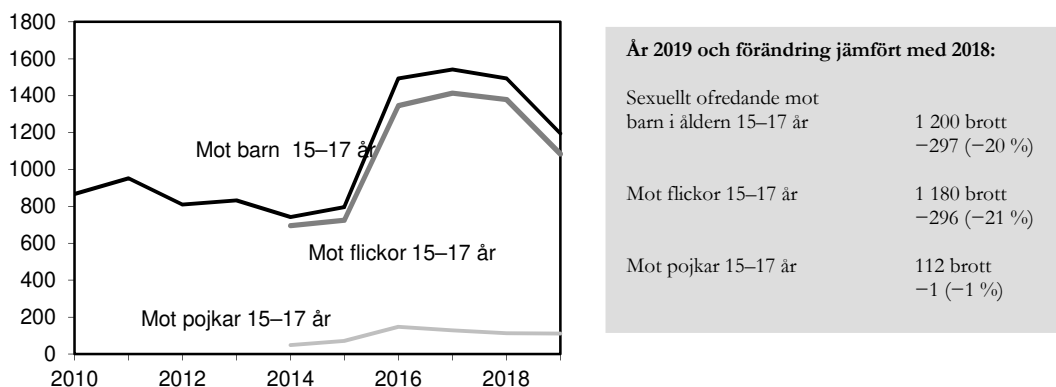
Mot flickor under 15 år	83 procent -2 procentenhet
Mot pojkar under 15 år	17 procent +2 procentenhet

Figur 39. Anmälda fall av sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) mot barn under 15 år fördelat på brottsoffrets könstillhörighet, 2019.

Sexuellt ofredande mot barn i åldern 15–17 år

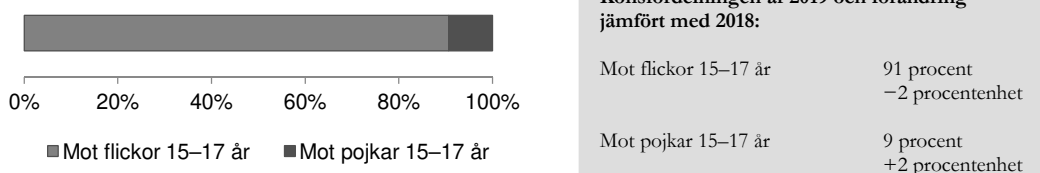
Under 2019 anmäldes 1 200 fall av sexuellt ofredande mot barn i åldern 15–17 år, vilket var 297 färre än år 2018. Av dessa anmälda brott var 1 080 brott mot flickor i åldern 15–17 år och 112 brott mot pojkar i åldern 15–17 år. Jämfört med 2018 hade antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot flickor minskat med 21 procent (–297 brott), och mot pojkar hade de minskat med 1 procent (–1 brott).

Sedan 2010 hade antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot barn i åldern 15–17 år ökat med 329 brott (–38 %). Sedan 2014 hade antalet anmälda brott mot flickor i åldern 15–17 år ökat med 389 brott (+56 %), och antalet anmälda brott mot pojkar i åldern 15–17 år ökat med 64 brott (+133 %). År 2016 fördubblades nästan antalet anmälda fall av sexuellt ofredande mot flickor i åldern 15–17 år jämfört med 2015, och även brotten mot pojkar i åldern 15–17 år mer än fördubblades 2016, men från en lägre nivå (från 71 till 148 brott). Det året var det stor medial uppmärksamhet kring sexuella ofredanden på allmän plats, inklusive festivaler som ofta sker under sommaren. I statistiken var ökningen koncentrerad till sommarmånaderna juli–augusti. Den förhöjda nivån av antal anmälda fall av sexuellt ofredande mot barn i åldern 15–17 år har därefter gradvis minskat från 2018.

Figur 40. Antalet anmälda fall av sexuellt ofredande (exkl. exhibitionism) mot barn i åldern 15–17 år totalt, åren 2010–2019, samt mot flickor i åldern 15–17 år respektive mot pojkar i åldern 15–17 åren 2014–2019.

Av de anmälda brotten om sexuellt ofredande mot barn i åldern 15–17 år var 91 procent brott mot flickor och 9 procent brott mot pojkar.

Figur 41. Anmälda fall av sexuellt ofredande fördelat på brottsoffrets könstillhörighet 2019. Totalt 1 200 anmälda brott.

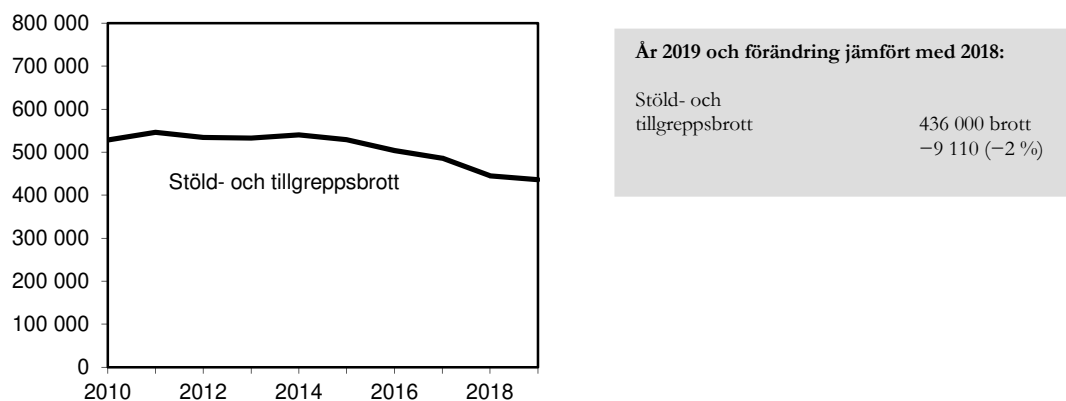
Stöld- och tillgreppsbrott¹²

Med stöld- och tillgreppsbrott avses brott som regleras i 8 kap. brottsbalken. Av dessa var de antalsmässigt största brottstyperna stöld ur och från motordrivet fordon samt cykelstöld (som tillsammans utgjorde 26 procent). I detta kapitel beskrivs nivå och utveckling för kategorin stöld- och tillgreppsbrott som helhet samt för två av de grävsta brottstyperna inom kategorin: bostadsinbrott samt rån.

Under 2019 minskade de anmälda stöld- och tillgreppsbrotten med 9 110 brott (–2 %) jämfört med 2018, till 436 000 brott. I stort sett alla typer av anmälda stöldbrott minskade, men de två brottstyper inom kategorin som minskade mest var fickstöld, som minskade med 2 920 brott (–8 %), och inbrottsstöld i bostad, fritidshus med mera, som minskade med 2 370 brott (–6 %).

¹² I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så exempelvis 12,2 procent blir 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

De anmälda stöldbrotten har minskat kontinuerligt sedan 2010, med undantag för mindre uppgångar 2011 och 2014. År 2019 anmäldes 18 procent färre brott än 2010.

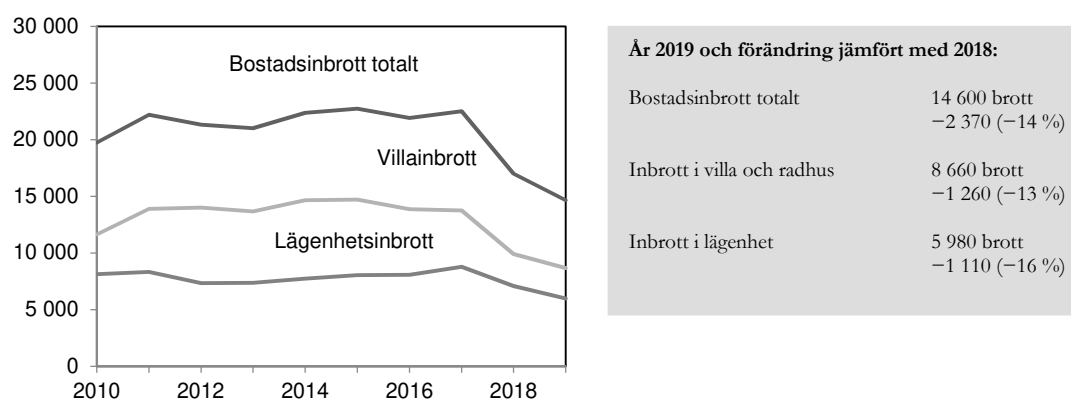

Figur 42. Antal anmälda stöld- och tillgreppsbrott, åren 2010–2019.

Bostadsinbrott

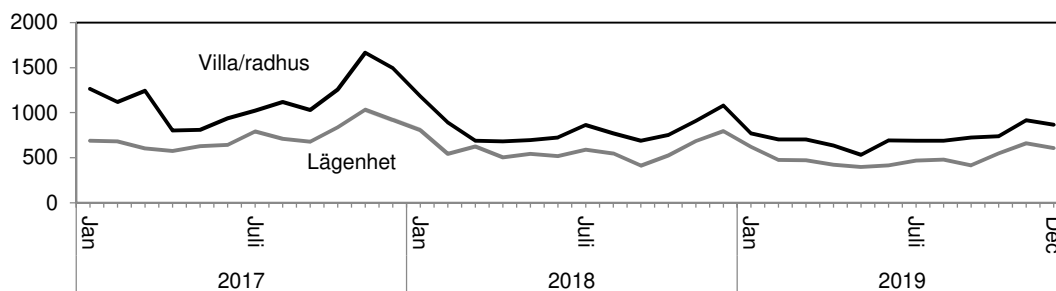
År 2019 anmäldes totalt 75 200 inbrottsstölder, vilket var en minskning med 3 procent jämfört med 2018, medan bostadsinbrotten minskade med 14 procent, eller 2 370 anmälda brott. Inbrotten i villor och i radhus minskade med 13 procent (till 8 660 brott) och inbrotten i lägenheter minskade med 16 procent (till 5 980 brott).

Under den senaste tioårsperioden (2010–2019) har det totala antalet anmälda bostadsinbrott minskat med 26 procent. Antalet anmälda villainbrott har varierat, men har sammantaget minskat med 25 procent, medan antalet anmälda lägenhetsinbrott har haft en jämnare utveckling, och minskat med 26 procent sedan 2010.

Figur 43. Antal anmälda bostadsinbrott, åren 2010–2019.

De anmälda villainbrotten har under de senaste tio åren haft en säsongsbetonad prägel. November är den månad då flest villainbrott anmäls, tätt följd av oktober och december. Denna säsongsvariation är inte lika tydlig för de anmälda lägenhetsinbrotten, som uppvisar mindre variationer under året.

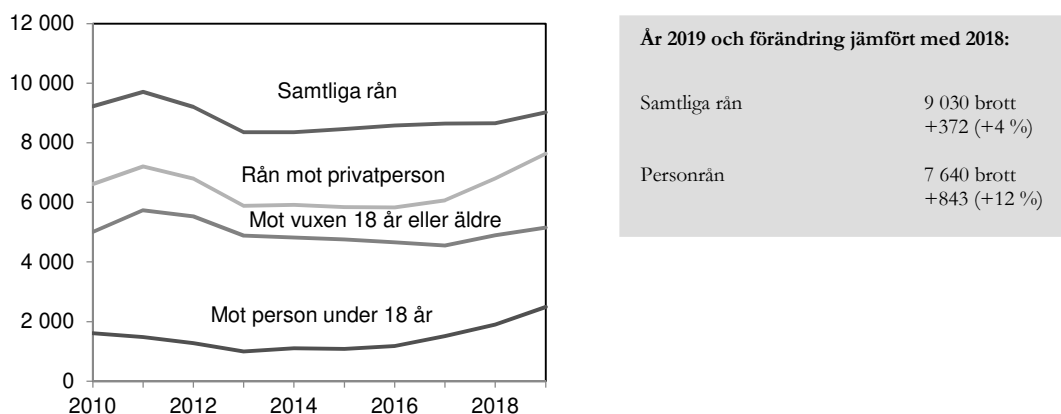
Figur 44. Antal anmälda bostadsinbrott fördelade på villa/radhus och lägenhet månadsvis, 2016–2019

Rån

Under 2019 anmäldes 9 030 rån, vilket var en ökning med 4 procent jämfört med 2018. Den vanligaste typen av rån, personrån (mot privatpersoner), ökade med 843 anmälda brott (+12 %) till 7 640 anmälda brott. De flesta personrånen (5 150 brott, eller 67 %) var riktade mot vuxna (18 år eller äldre), vilket innebar en ökning med 5 procent jämfört med 2018. Resterande personrån (2 480 brott, eller 33 %) var riktade mot barn (under 18 år), vilket var 31 procent fler anmälda brott än året innan.

Av de anmälda personrånen begicks 657 brott (9 %) med skjutvapen, vilket var en ökning med 27 brott (+4 %) jämfört med året innan. Av de anmälda rånen mot vuxna (18 år eller äldre) begicks 11 procent (542 brott) med skjutvapen, en ökning med 23 brott (+4 %). Av de anmälda rånen mot barn (under 18 år) begicks 5 procent (115 brott) med skjutvapen, en ökning med 4 brott (+4 %).

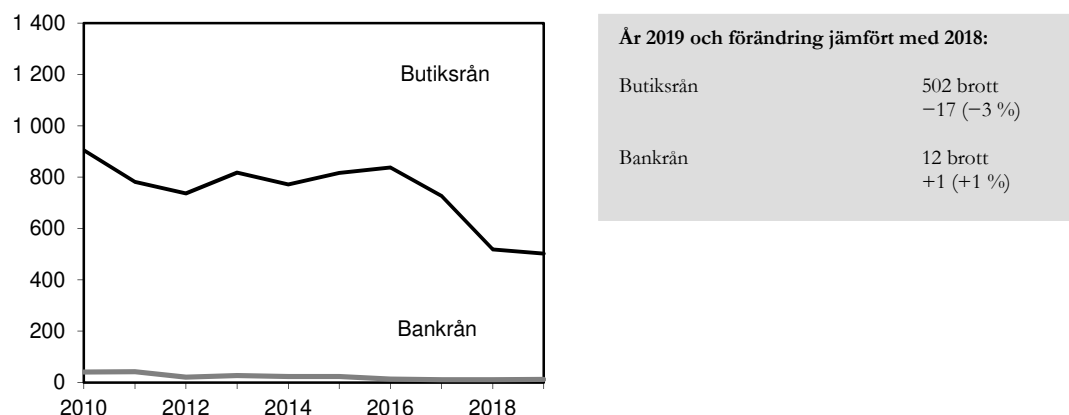
Sedan 2010 har de anmälda personrånen först ökat fram till 2012, för att sedan minska 2013, och därefter ligga på en relativt jämn nivå fram till 2016. Sedan 2017 har personrånen återigen ökat något.

Figur 45. Antal anmälda rån (totalt) och personrån, åren 2010–2019.

Andra typer av anmälda rån är betydligt färre till antalet, men ofta grövre, bland annat eftersom det relativt sett är vanligare att gärningspersonerna använder skjutvapen. Bland de andra typerna av rån återfinns bland annat butiksrån, med 502 anmälda brott 2019, vilket var en minskning med 17 brott sedan 2018, och bankrån, med 12 anmälda brott 2019, vilket var 1 fler anmälda brott än 2018. De

anmälda bankrånen är en liten brottstyp, som minskat i antal under den senaste tioårsperioden. Taxirånen ökade med 86 procent (+19 brott) till 41 anmälda brott.

Figur 46. Antal anmälda butiksrån och bankrån, åren 2010–2019.

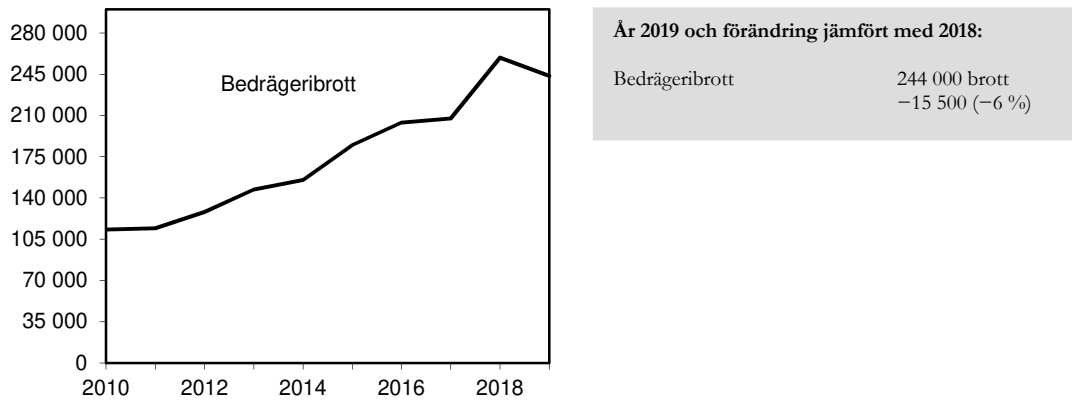
Bedrägeribrott

Med bedrägeribrott avses brott som regleras i 9 kap. brottsbalken. Av samtliga anmälda bedrägeribrott är de antalsmässigt största brottstyperna kortbedrägerier och identitetsbedrägerier (69 procent). I detta kapitel beskrivs nivå och utveckling för kategorin bedrägeribrott.

Under 2019 anmäldes 244 000 bedrägeribrott¹³, vilket var en minskning med 15 500 brott (-6 %) jämfört med 2018. Från och med 2019 har brottskoderna för bedrägeribrotten reviderats, i syfte att öka statistikens relevans och tillgodose behov hos de myndigheter som använder brottskoderna. Det innebär att bedrägeribrotten har indelats i nya brottstyper, vilket gör att jämförelser med tidigare år inte kan göras på brottstypsnivå. Jämförelser kan dock göras på övergripande nivå. De bedrägeribrottstyper som hade flest anmälda brott 2019 var kortbedrägerier (128 000 brott), identitetsbedrägerier (27 300 brott) och annonsbedrägerier (16 200 brott).

Under den senaste tioårsperioden har de anmälda bedrägeribrottsens utveckling varit stadigt uppåtående, totalt sett (+115 procent under perioden 2010–2019).

¹³ Exklusive bidragsbrott.

Figur 47. Antal anmälda bedrägeribrott, åren 2010–2019.

Bedrägeribrottens utveckling beror bland annat på en ökad internetanvändning i samhället, och den tekniska utvecklingen bidrar till att nya metoder och möjligheter att begå bedrägeribrott utvecklas. Anmälningens benägenhet varierar mellan olika typer av bedrägerier, bland annat beroende på omständigheterna kring brottet samt myndigheters och privata aktörers förmåga att upptäcka de brott som riktas mot dem. Bedrägeri är ett typiskt seriebrott, där en enda gärningsperson kan bedra många personer under en kort tidsperiod, vilket kan ge upphov till tusentals anmälda brott. Enstaka händelser kan därför få stort genomslag för enskilda bedrägerityper i statistiken, som därmed kan uppvisa stora variationer från ett år till ett annat.

Skadegörelsebrott

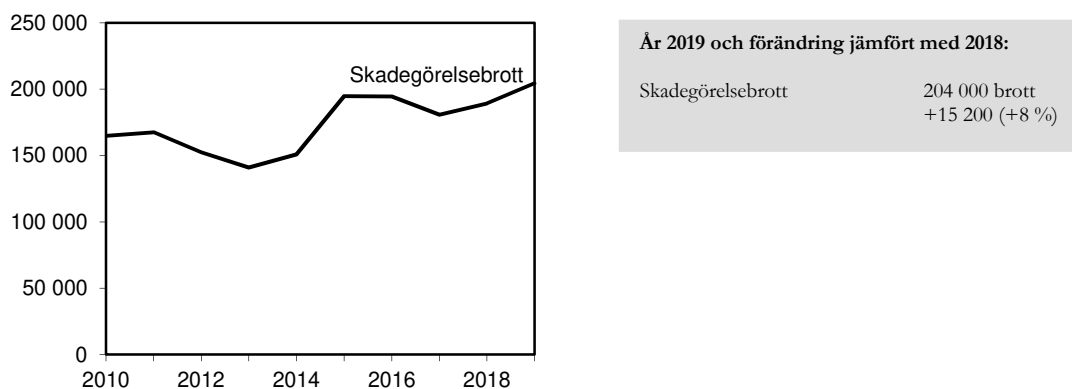
Med skadegörelsebrott avses brott som regleras i 12 kap. brottsbalken. Av samtliga anmälda skadegörelsebrott är den antalsmässigt största brottstypen klotter (mot kollektivtrafiken respektive övrigt klotter) som utgjorde 45 procent av de anmälda skadegörelsebrotten 2019. I detta kapitel beskrivs nivå och utveckling för kategorin skadegörelsebrott.

År 2019 anmäldes 204 000 skadegörelsebrott, vilket innebar en ökning med 8 procent jämfört med året innan. Några typer av skadegörelsebrott minskade, men de brottstyper som ökade mest var annan skadegörelse (ej klotter) som ökade med 8 000 (+15 %) anmälda brott och övrigt klotter som ökade med 5 730 (+12 %) anmälda brott.

Jämfört med 2010 har antalet anmälda brott ökat med 24 procent, men de anmälda skadegörelsebrotten utveckling har varierat över den senaste tioårsperioden.

Mängden skadegörelsebrott som registreras varierar beroende på berörda aktörers rutiner vid rapportering och registrering av brott. Ett exempel är att stora mängder anmälda skadegörelsebrott samlas och anmäls/registreras vid ett och samma tillfälle, vilket innebär att brotten i dessa fall kan härröra från tidigare år.

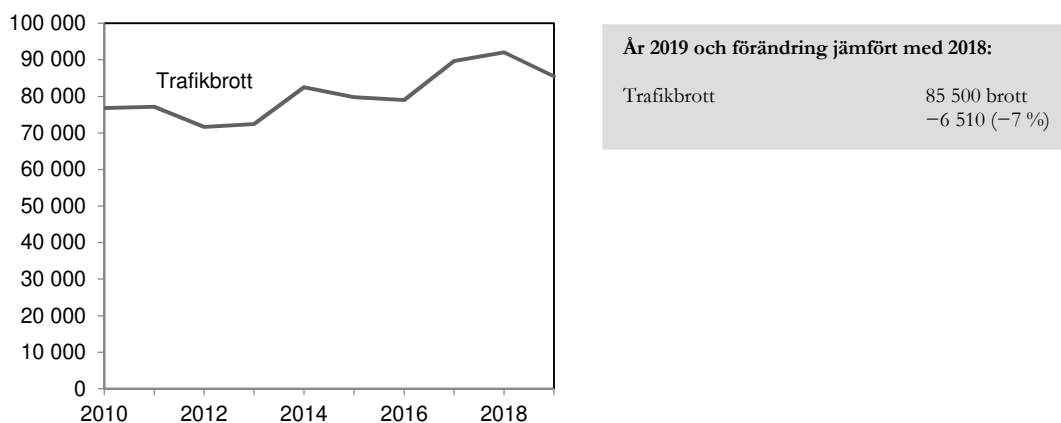

Figur 48. Antal anmälda skadegörelsebrott, åren 2010–2019.

Trafikbrott

Med trafikbrott avses här brott som regleras i trafikbrottslagen (1951:649). Av samtliga anmälda trafikbrott är de antalsmässigt största brottstyperna olovlig körning och rattfylleribrott, som tillsammans utgjorde 67 procent av de anmälda trafikbrotten 2019. I detta kapitel beskrivs nivå och utveckling för kategorin trafikbrott samt för brottstypen rattfylleribrott.

År 2019 anmäldes 85 500 trafikbrott, vilket var en minskning med 6 510 (–7 %) brott jämfört med 2018. Trafikbrott tillhör de brottskategorier där antalet anmälda brott i huvudsak är ett resultat av polisens spanings- och ingripandeverksamhet.

Figur 49. Antal anmälda trafikbrott, åren 2010–2019.

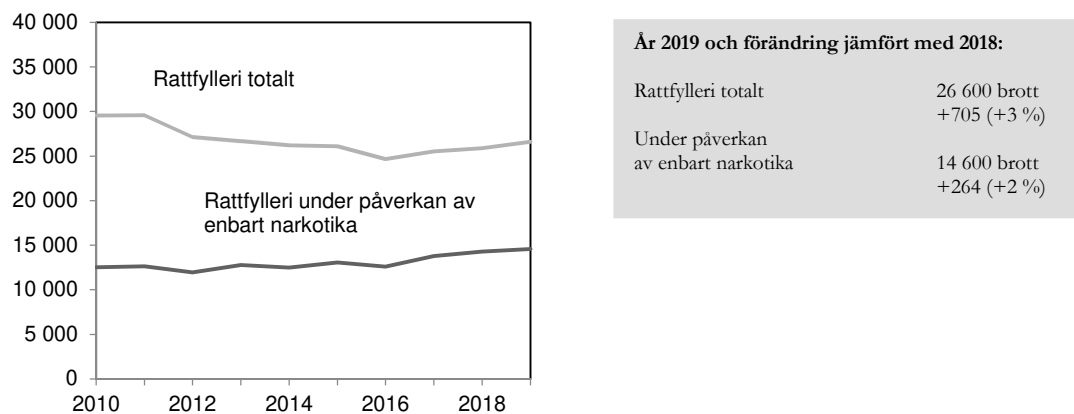
Rattfylleribrott

År 2019 anmäldes totalt 26 600 rattfylleribrott, vilket var en ökning med 3 procent jämfört med 2018. Rattfylleri under påverkan av enbart narkotika, så kallat drograttfylleri, ökade med 2 procent till 14 600 anmälda brott.

Med undantag för de senaste årens uppgång har trenden för det totala antalet anmälda rattfylleribrott sedan 2010 varit nedåtgående (en minskning med 10 procent). Utvecklingen för det totala antalet anmälda fall av drograttfylleri har

däremot varit kontinuerligt uppåtgående (en ökning med 16 procent) under samma period.

Antalet anmälda rattfylleribrott är i huvudsak ett resultat av polisens spanings- och ingripandeverksamhet.

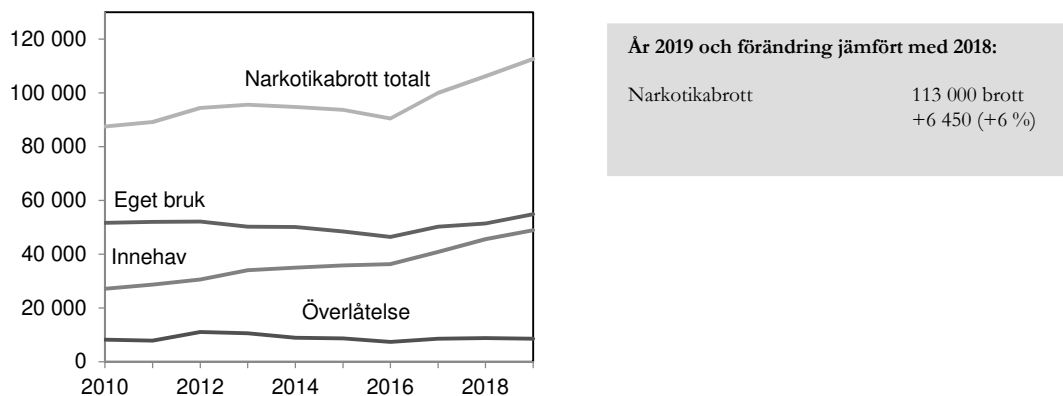
Figur 50. Antal anmälda rattfylleribrott, åren 2010–2019.

Narkotikabrott

Med narkotikabrott avses brott som regleras i narkotikastrafflagen (1951:649). Av samtliga anmälda narkotikabrott är den antalsmässigt största brottstypen narkotikabruk, som utgjorde 48 procent av de anmälda narkotikabrotten 2019. I detta kapitel beskrivs nivå och utveckling för kategorin narkotikabrott.

År 2019 anmäldes närmare 113 000 brott mot narkotikastrafflagen (1968:64), vilket innebar en ökning med 6 procent jämfört med 2018. Merparten av de anmälda narkotikabrotten 2019 utgjordes av eget bruk (49 %) och innehav (43 %), och dessa brottstyper hade också ökat, med 7 procent vardera, jämfört med 2018. Brott om överlåtelse m.m. utgjorde 8 procent av narkotikabrotten och minskade med 299 brott (–3 %) jämfört med året innan. Brott om narkotikaframställning utgjordes av mindre än 0,5 procent (454 brott) av de anmälda narkotikabrotten och ökade med 11 brott jämfört med 2018.

Den senaste tioårsperioden har de anmälda narkotikabrotten ökat med 29 procent. Fram till 2013 ökade de stadigt, för att därefter minska fram till 2016 och sedan återigen öka fram till 2019. Ökningen ses främst för innehav, som har ökat med 80 procent under samma period. I likhet med rattfylleribrotten hör narkotikabrotten till de brottstyper där antalet anmälda brott i huvudsak är ett resultat av polisens spanings- och ingripandeverksamhet.

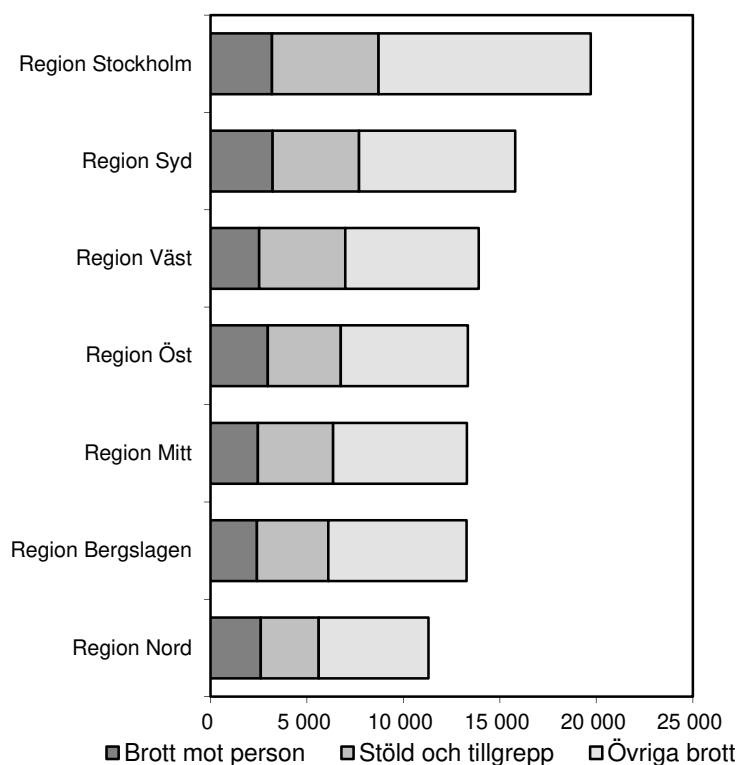
Figur 51. Antal anmälda narkotikabrott, åren 2010–2019.

Regionala resultat¹⁴

Sedan den 1 januari 2015 är Polismyndigheten en myndighet indelad i sju polisregioner, i stället för som tidigare 21 länspolismyndigheter. Det innebär att statistiken över anmälda brott från och med 2015 utgår från de nya polisregionerna. För mer information, se avsnittet *Statistikens innehåll – regional fördelning*.

I relation till folkmängden anmäls flest brott i region Stockholm. Under 2019 anmäldes där 19 800 brott per 100 000 invånare, medan motsvarande siffra regionerna Väst och Syd var cirka 13 700 respektive 15 200 brott, och i regionerna Mitt, Bergslagen och Öst anmäldes mellan 12 900 och 13 400 brott per region. Lägst antal brott anmäldes i region Nord, där 11 300 brott anmäldes per 100 000 invånare.

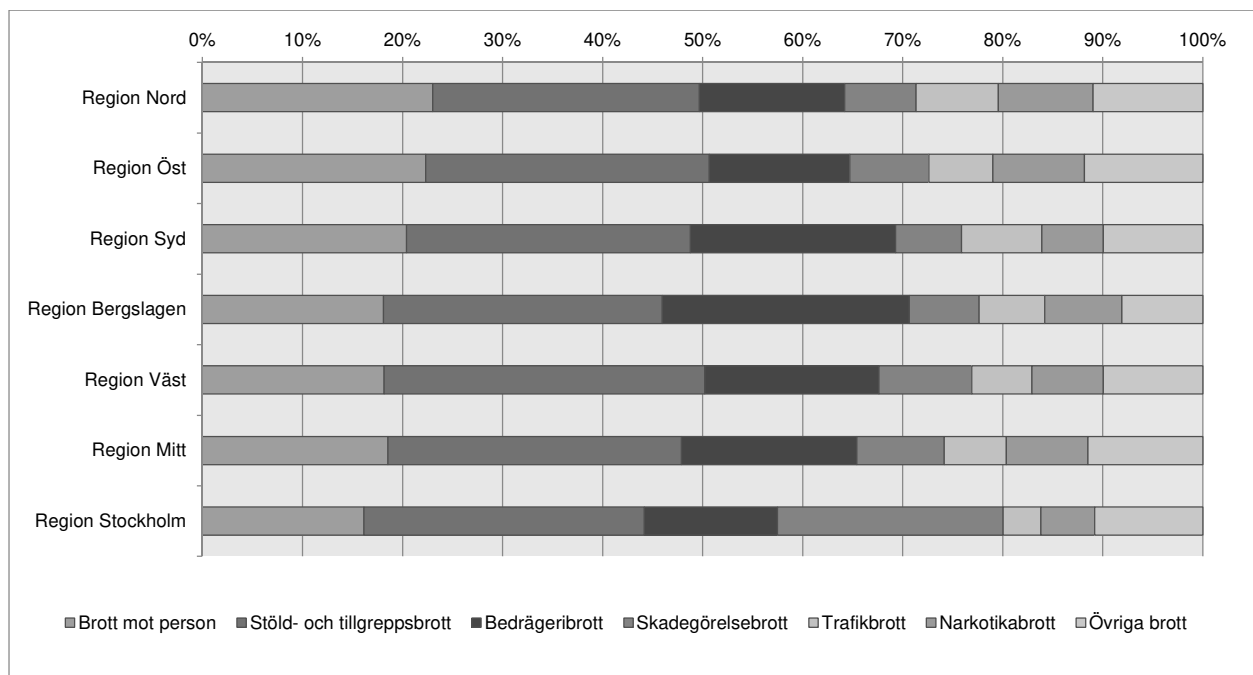
¹⁴ I text och tabeller är samtliga sifferuppgifter avrundande enligt principen om tre informationsgivande siffror. Exempelvis blir 1 416 327 brott 1 420 000 och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott förblir 373. Procenttal i text och tabeller är avrundade till heltal, så exempelvis 12,2 procent blir 12 procent och 10,6 procent blir 11 procent. Alla beräkningar samt uppgifter som utgör underlag till figurer baseras dock på ej avrundade siffror. För exakta sifferuppgifter, se de grundtabeller som finns på statistiksidorna på www.bra.se.

Figur 52. Antal anmälda brott per 100 000 invånare, per region, år 2019.

I de flesta regioner utgjorde *brott mot person* mellan 19 och 22 procent av de anmälda brotten 2019, medan de i region Stockholm utgjorde 16 procent. I region Stockholm utgjorde i stället *skadegörelsebrott* en markant större andel (25 %) av samtliga anmälda brott än i de övriga regionerna. I övriga regioner var andelen skadegörelsebrott både lägre (7–10 %) och av en delvis annan karaktär.¹⁵

¹⁵ Skadegörelsebrotten i region Stockholm består till största del av *klotter mot kollektivtrafiken, övrigt klotter* och *skadegörelse mot stat, kommun, landsting (ej klotter)*. I övriga regioner domineras de anmälda skadegörelsebrotten av *skadegörelse på motorfordon (ej genom brand)* och *annan skadegörelse (ej klotter)*.

Figur 53. Brottskategoriernas andel av totalt antal anmälda brott i respektive region 2019.

I storstadskommunerna Stockholm, Malmö och Göteborg anmäls ett stort antal brott per 100 000 invånare. En förklaring till det är den höga genomströmningen av människor som inte är bofasta i kommunen. Även i storstädernas stadskärnor, som stadsdelen Norrmalm i Stockholm och Centrum i Göteborg respektive Malmö, anmäls ett stort antal brott per 100 000 invånare, av samma skäl. Även andra kommuner med hög genomströmning av människor som inte är bofasta där kan uppvisa ett stort antal anmälda brott per 100 000 invånare.

Några nya redovisningar 2019

Från och med 2019 särredovisas ett antal nya brottstyper i statistiken. För detaljerad information om statistiken över antal anmälda brott, se grundtabellerna på www.bra.se/statistik.

- Ny lagstiftning har tillkommit i 4 kap. BrB, *människoexploatering inkl. grovt (1 b §) för tvångsarbete eller arbete under orimliga villkor* och *tiggeri*, och särredovisas sedan 1 januari 2019 i statistiken. Brottsstypen har delats upp på ålder. Totalt har 23 brott om människoexploatering för tvångsarbete och 3 brott om människoexploatering för tiggeri anmälts under 2019.
- Ny lagstiftning har tillkommit i 6 kap. BrB, *oaktsam våldtäkt (1 a §)*, och särredovisas sedan 1 januari 2019 i statistiken. Brottsstypen har delats upp på kön, ålder och relation. Totalt har 229 brott anmälts under 2019.

- Ny lagstiftning har tillkommit i 6 kap. BrB, sexuellt *övergrepp inkl. grovt* (2 §), och särredovisas sedan 1 januari 2019 i statistiken. Brottstypen har delats upp på kön och ålder. Totalt har 189 brott anmälts under 2019.
- Ny lagstiftning har tillkommit i 6 kap. BrB, oaktsamt *sexuellt övergrepp* (3 §), och särredovisas sedan 1 januari 2019 i statistiken. Brottstypen har delats upp på kön och ålder. Totalt har 9 brott anmälts under 2019.
- Från och med den 1 januari 2019 har majoriteten av brottstyperna under brott mot person delats upp på fyra relationstyper: *är eller har varit närstående genom parrelation, är eller har varit närstående genom släktskap/familj, är eller har varit bekanta genom annan slags relation, samt obekant*. För detaljerade resultat, se grundtabellerna på www.bra.se/statistik.
- Bedrägeribrotten (9 kap. BrB 1–3 a §) har reviderats och fått nya indelningar på brottstypsnivå. Revideringen har gjorts i syfte att tillgodose brottskodanvändarnas behov av relevanta brottskoder samt att förbättra kvaliteten i statistiken över bedrägeribrottsligheten. De nya brottstypindelningarna är, *bedrägeri genom social manipulation* som i sin tur är indelad i brottstyperna; *romansbedrägeri; investeringsbedrägeri; befogenhetsbedrägeri* samt *av annan typ*. Vidare delas bedrägeribrotten in i *identitetsbedrägeri, fakturabedrägeri, kortbedrägeri, annonsbedrägeri; försäkringsbedrägeri; snyltningsbrott, grovt fodringsbedrägeri* samt *övrigt bedrägeri*. För detaljerade resultat, se grundtabellerna på www.bra.se/statistik.
- Ny lagstiftning infördes i 29 kap. 2 c § Miljöbalk (1998:808) under 2018, *otillåten hantering av en invasiv främmande art*, och särredovisas sedan 1 januari 2019 i statistiken. Inga brott har anmälts under 2019.
- Spellag (2018:1138) 19 kap. 1–5 § redovisas sedan den 1 januari i statistiken och har delats in i tre brottstyper, *olovlig spelverksamhet inkl. grovt* 1, 3 §, *främjande av olovligt spel inkl. grovt* 2, 3 § samt *spelfusk inkl. grovt* 4, 5 §. Under 2019 anmäldes 6, 1 respektive 7 sådana brott.
- Överträdelse av kontaktförbud, lag (1988:688) om kontaktförbud 24 §, har delats upp på *med elektronisk övervakning* och *övrigt*. Under 2019 anmäldes 14 respektive 3 340 sådana brott.
- Folkbokföringslag (1991:481) 42 § redovisas sedan den 1 januari 2019 i statistiken. Under 2019 anmäldes 1 020 sådana brott.

Beskrivning av statistiken

Nedan följer en kortfattad beskrivning av statistiken över anmälda brott. För en mer utförlig beskrivning, se statistikens kvalitetsdeklaration¹⁶.

Statistikens ändamål

Statistiken över antalet anmälda brott beskriver den anmälda brottslighetens nivå, utveckling, struktur och regionala fördelning i Sverige, per år och månad. Den används främst för att följa upp, bedöma, planera och utveckla rättsväsendets verksamheter, samt för att belysa den anmälda brottsligheten i olika avseenden, såväl i ett nationellt perspektiv som på regional och lokal nivå. Statistiken är deskriptiv och ger inga djupgående förklaringar till de förändringar som skett under en period.

Statistiken över anmälda brott omfattar endast den andel av brott som kommer till polisens och andra brottsutredande myndigheters kännedom, och belyser således långt ifrån alla brott som begås i samhället. För en mer heltäckande bild av den faktiska brottsligheten behövs även andra källor, såsom brottsofferundersökningar (exempelvis Nationella trygghetsundersökningen, NTU) och självdeklarationsundersökningar.

---

¹⁶ Varje statistikprodukt som ingår i den officiella statistiken har en separat kvalitetsdeklaration, som publiceras samtidigt som statistiken på www.bra.se och hittas i anslutning till statistiken.

Statistikens innehåll

Anmälda brott

I den officiella statistiken över anmälda brott redovisas brott som under redovisningsperioden anmälts till och registrerats av Polismyndigheten, Kustbevakningen, Tullverket, Åklagarmyndigheten eller Ekobrottsmyndigheten. Brotten kan alltså ha ägt rum före registreringstillfället, och behöver inte ha upptäckts det år eller den månad som redovisningen avser. De flesta av de anmälda brotten har skett i Sverige, men för 1–2 procent av dem ligger brottsplatsen utomlands.

Det som redovisas är det totala antalet anmälda brott, det vill säga även händelser som efter utredning visar sig vara annat än brott, eller där brott inte kan styrkas. Detta är särskilt viktigt att komma ihåg vid jämförelser med annan kriminalstatistik och vid internationella jämförelser, där man ofta har en snävare definition av begreppet brott. Vad gäller till exempel mord, dråp och misshandel med dödlig utgång har det visat sig att det faktiska antalet personer som avlidit till följd av dödligt våld under de senaste åren endast varit mellan 34 och 50 procent av det antal anmälda brott som redovisas i kriminalstatistiken.¹⁷

För brott som anmälts till och registreras av Tullverket (huvudsakligen smugglingsbrott) redovisas endast uppgifter om brott där det finns en skäligen misstänkt person. Statistiken över anmälda brott innehåller enbart de tullärenden som överlämnas till åklagaren. De ärenden som tullen lägger ner i ett tidigare skede kommer således inte med i statistiken.

Klassificering av brott

Brottsredovisningen omfattar brott mot brottsbalken (BrB)¹⁸, brott mot trafikbrottslagen, brott mot narkotikastrafflagen samt brott mot specialstraffrättsliga författningar för vilka fängelse ingår i straffskalan. Försök, förberedelse och stämpling¹⁹ till brott redovisas i allmänhet som fullbordade brott. Försöksbrotten redovisas separat enbart för mord och dråp, våldtäkter, biltillgrepp och bostadsinbrott. I samband med att ett brott registreras hos polisen, klassificeras det i enlighet med regler som utfärdas av Brå i samråd med Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Tullverket och Säkerhetspolisen. Regler för klassificeringen finns i publikationen *Klassificering av brott*, som finns på Brås

---

¹⁷ Detta har framkommit vid jämförelser med Brås specialstudie av anmält dödligt våld samt med dödsorsaksstatistiken och annan forskning.

¹⁸ Följande brott ingår dock inte: vållande till kroppsskada eller sjukdom i samband med trafikolycka (3 kap. 8 §), egenmäktigt förfarande genom olovligt utnyttjande av annans parkeringsplats (8 kap. 8 §) och förgelseväckande beteende (16 kap. 16 §).

¹⁹ Med stämpling (enligt 23 kap. 2 § 2 st. BrB) menas att en person antingen i samråd med någon annan planerar att utföra brottet, eller själv erbjuder sig eller övertalar någon annan att utföra brottet.

webbplats, www.bra.se. Klassificeringen, som bygger på brottskoder, utgår från gällande lagstiftning och görs utifrån den information som finns om brottet vid anmälningstillfället. Klassificeringen kan även grunda sig på uppgifter om till exempel offer, brottsplats och gärningspersonens tillvägagångssätt. Hur antalet brott beräknas för de enskilda brottstyperna framgår av dokumentet *Riktlinjer för antalsräkning av brott*, som bland annat finns på Brås webbplats, www.bra.se.

Regional fördelning

Statistiken över anmälda brott redovisas för hela landet och per region, vanligtvis där brotten anmälts, samt per kommun där brottet är begånget. Vissa brott kan sakna uppgift om kommun, och då redovisas brotten under okänd kommun i regionen.

Från och med den 1 januari 2015 har polisen omorganiserats, vilket innebär att de 21 länspolismyndigheterna har omvandlats till en polismyndighet, indelad i sju polisregioner. Dessa sju polisregioner har helhetsansvar för polisverksamheten inom ett angivet geografiskt område. Åklagarmyndigheten har anpassat sin organisation till motsvarande områden. Från och med 2015 redovisas statistiken efter de sju regionerna i stället för efter län.

I figur 85 nedan redovisas de nya polisregionerna, vilka län som ingår i respektive region samt befolkningmängden i regionerna.

Figur 54. Indelning i de sju nya polisregionerna.

Region	Län	Befolkningsmängd 2018
Region Nord	Jämtland	896 000
	Norrbottnen	
	Västerbotten	
	Västernorrland	
Region Mitt	Gävleborg	926 000
	Uppsala	
	Västmanland	
Region Stockholm	Stockholm	2 370 000
	Gotland	
Region Öst	Jönköping	1 110 000
	Södermanland	
	Östergötland	
Region Väst	Halland	2 020 000
	Västra Götaland	
Region Syd	Kalmar	1 950 000
	Blekinge	
	Kronoberg	
	Skåne	
Region Bergslagen	Dalarna	865 000
	Värmland	
	Örebro	

Insamling och bearbetning

Statistiken över anmälda brott grundar sig på de uppgifter som registreras i Polismyndighetens, Tullverkets och Åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem.

När ett brott kommer till polisens kännedom upprättas en brottsanmälan, som läggs in i ärendehanteringssystemet DurTvå och sedan levereras till Brå. Även uppgifter från åklagarnas och tullens ärendesystem levereras till Brå. Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

Brå publicerar statistik över anmälda brott månadsvis, kvartalsvis och årsvis.

Jämförbarhet över tid

Statistik över anmälda brott har förts sedan 1950. Statistikrutinerna för anmälda brott har ändrats vid flera tillfällen, till exempel genom ny insamlingsteknik och nya

redovisningssätt. Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år. Dessa förändringar är viktiga att känna till vid jämförelser över tid.

Förändringar i statistiken på grund av enskilda ärenden som omfattar många brott

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brott kan ge upphov till märkbara förändringar i statistiken över anmälda brott, handlagda brott och misstänkta personer mellan olika år. Det gäller i synnerhet brottskategorier eller redovisningsområden där nivån vanligtvis är relativt låg.

Enstaka stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid och osäkerhet om huruvida en förändring är generell eller beror på en enstaka händelse. Stora ärenden är ovanliga, men bör beaktas vid tolkning av statistiken. Med ett stort ärende avses här ärenden som omfattar runt 100 brott eller fler av samma brottstyp.

Brå har endast möjlighet att identifiera stora ärenden i de fall brotten har registrerats under samma ärendenummer. Det kan dock förekomma att brott som egentligen borde ingå i samma ärende, och där brotten sammantaget hade uppnått gränsen för ett stort ärende, råkar registreras under flera olika ärendenummer.

Nedan följer en sammanställning av stora ärenden som har kunnat identifieras de senaste sju åren.

- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Nord som omfattade ca 110 brott avseende bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Mitt som omfattade ca 100 brott avseende bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2019 registrerades två enskilda ärenden i region Stockholm som omfattade ca 140 brott vardera avseende kortbedrägeri.
- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Stockholm som omfattade ca 120 brott avseende övrigt bedrägeri.
- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Stockholm som omfattade ca 120 brott avseende dataintrång.
- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Stockholm som omfattade ca 120 brott avseende bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Stockholm som omfattade ca 100 brott avseende grovt skattebrott.
- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Öst som omfattade ca 260 brott avseende hot mot tjänsteman.
- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Väst som omfattade ca 100 brott avseende bidragsbrott mot Försäkringskassan.

- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Syd som omfattade ca 340 brott avseende dataintrång.
- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Syd som omfattade ca 140 brott avseende fullbordad våldtäkt mot kvinna 18 år eller äldre, är eller har varit närstående genom parrelation, inomhus.
- År 2019 registrerades fyra enskilda ärenden i region Syd som omfattade ca 100, 130, 260 samt 300 brott avseende kortbedrägeri.
- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Syd som omfattade ca 180 brott avseende utpressning.
- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Syd som omfattade ca 100 brott avseende skattebrott.
- År 2019 registrerades ett enskilt ärende i region Bergslagen som omfattade ca 120 brott avseende kortbedrägeri.
- År 2018 registrerades i region Nord ett enskilt ärende som innehöll cirka 120 brott avseende överlåtelse av narkotika.
- År 2018 registrerades i region Mitt två enskilda ärenden som innehöll cirka 100–230 brott vardera avseende bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2018 registrerades i region Mitt två enskilda ärenden som innehöll cirka 100–120 brott vardera avseende datorbedrägeri.
- År 2018 registrerades i region Mitt ett enskilt ärende med cirka 820 brott avseende övrigt bedrägeri.
- År 2018 registrerades i region Stockholm ett enskilt ärende med cirka 270 brott avseende skattebrott.
- År 2018 registrerades i region Stockholm ett enskilt ärende med cirka 1 095 brott avseende kontokortsbedrägeri.
- År 2018 registrerades i region Öst ett enskilt ärende som innehöll cirka 100 bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2018 registrerades i region Öst ärende med cirka 100 brott avseende överträdelse av kontaktförbud.
- År 2018 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 120 brott avseende förskingring.
- År 2018 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 580 brott avseende ofredande mot flickor under 18 år.
- År 2018 registrerades i region Syd ett enskilt ärende med cirka 110 brott avseende trolöshet mot huvudman.

- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 190 brott avseende våldtäkt mot flickor i åldern 15–17 år.
- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 100 brott avseende våldtäkt mot flickor under 15 år.
- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 150 brott avseende samlag med avkomling eller syskon, mot kvinnor (18 år eller äldre).
- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 100 brott avseende dataintrång.
- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 650 brott avseende överlåtelse av narkotika.
- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 140 brott avseende övrigt bedrägeri.
- År 2018 registrerades i region Syd ärende med cirka 100 brott avseende bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2018 registrerades i region Bergslagen tre enskilda ärenden som innehöll cirka 150–270 brott vardera avseende övrigt bedrägeri.
- År 2018 registrerades i region Bergslagen ett enskilt ärende med cirka 110 brott avseende datorbedrägeri.
- År 2017 registrerades i region Nord tre enskilda ärenden som innehöll cirka 100–150 anmälda brott vardera avseende bidragsbrott.
- År 2017 registrerades i region Nord två enskilda ärenden som innehöll cirka 130–180 anmälda brott vardera avseende trolöshet mot huvudman.
- År 2017 registrerades i region Mitt två enskilda ärenden som innehöll cirka 100–240 anmälda brott vardera avseende bidragsbrott.
- År 2017 registrerades i region Mitt ett enskilt ärende som innehöll cirka 100 anmälda brott avseende datorbedrägeri.
- År 2017 registrerades i region Mitt ett enskilt ärende som innehöll cirka 200 anmälda brott avseende övrigt bedrägeri.
- År 2017 registrerades i region Stockholm ett enskilt ärende som innehöll cirka 209 anmälda brott avseende näringspenningtvätt.
- År 2017 registrerades i region Stockholm två enskilda ärenden som innehöll cirka 130 respektive 330 anmälda brott avseende bidragsbrott.
- År 2017 registrerades i region Stockholm tre enskilda ärenden som innehöll cirka 110–180 anmälda brott avseende grovt skattebrott.

- År 2017 registrerades i region Stockholm ett enskilt ärende som innehöll cirka 500 anmälda brott avseende utnyttjande av barn under 18 år för sexuell posering.
- År 2017 registrerades i region Stockholm ett enskilt ärende som innehöll cirka 500 anmälda brott avseende barnpornografibrott.
- År 2017 registrerades i region Öst två enskilda ärenden som innehöll cirka 240 respektive cirka 360 anmälda brott avseende överlåtelse av narkotika.
- År 2017 registrerades i region Öst ett enskilt ärende som innehöll cirka 1 630 anmälda brott avseende automatmissbruk.
- År 2017 registrerades i region Öst tre enskilda ärenden som innehöll cirka 180 anmälda brott vardera avseende skattebrott.
- År 2017 registrerades i region Öst ett enskilt ärende som innehöll cirka 160 anmälda brott avseende innehav av narkotika.
- År 2017 registrerades i region Öst ett enskilt ärende som innehöll cirka 300 anmälda brott avseende överträdelse av kontaktförbud.
- År 2017 registrerades i region Väst ett enskilt ärende som innehöll cirka 110 anmälda brott avseende penningtvättsbrott.
- År 2017 registrerades i region Väst ett enskilt ärende som innehöll cirka 115 anmälda brott avseende automatmissbruk.
- År 2017 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 90 anmälda brott avseende sexuellt ofredande mot flickor under 15 år.
- År 2017 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 102 anmälda brott avseende dataintrång.
- År 2017 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 190 anmälda brott avseende bidragsbrott.
- År 2017 registrerades i region Syd tre enskilda ärenden som innehöll cirka 140–160 anmälda brott avseende övrigt bedrägeri.
- År 2017 registrerades i region Bergslagen ett enskilt ärende som innehöll cirka 100 anmälda brott avseende övrigt bedrägeri.
- År 2016 registrerades i region Nord fem enskilda ärenden som innehöll mellan 100–350 brott vardera, eller totalt cirka 700 brott, gällande bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2016 registrerades i region Nord två enskilda ärenden som innehöll cirka 120 respektive 170 brott gällande förskingring.
- År 2016 registrerades i region Mitt två enskilda ärenden som innehöll cirka 170 respektive 110 anmälda brott avseende datorbedrägeri.

- År 2016 registrerades i region Mitt ett enskilt ärende som innehöll cirka 120 anmälda brott avseende penningtvätt.
- År 2016 registrerades i region Stockholm ett enskilt stort ärende med cirka 2 000 brott gällande bedrägeri med hjälp av bluffaktura.
- År 2016 registrerades i region Stockholm ett enskilt stort ärende med cirka 160 brott gällande skatteavdragsbrott.
- År 2016 registrerades i region Stockholm ett enskilt stort ärende med cirka 230 brott gällande trolöshet mot huvudman.
- År 2016 registrerades i region Öst ett enskilt stort ärende med cirka 1 200 brott gällande övrigt bedrägeri.
- År 2016 registrerades i region Väst ett enskilt stort ärende med cirka 150 brott gällande våldtäkt mot flickor under 15 år.
- År 2016 registrerades i region Väst fem enskilda ärenden som innehöll mellan 120–150 brott vardera, eller totalt cirka 650 brott, gällande bidragsbrott mot Försäkringskassan.
- År 2016 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 500 brott avseende dataintrång.
- År 2016 registrerades i region Bergslagen ett enskilt ärende som innehöll cirka 200 brott gällande dataintrång.
- År 2015 anmäldes i region Nord ett enskilt ärende med många brott avseende överlåtelse av narkotika.
- År 2015 anmäldes i region Stockholm ett enskilt ärende med många brott avseende överlåtelse av narkotika.
- År 2015 anmäldes i region Syd ett enskilt ärende med många barnpornografibrott.
- År 2015 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 240 anmälda brott avseende barnpornografi.
- År 2014 registrerades i region Syd ett enskilt ärende som innehöll cirka 300 anmälda brott avseende våldtäkt.
- År 2014 anmäldes i Gotlands län ett ärende med många sexualbrott (sexuellt övergrepp, utnyttjande av barn för sexuell posering och sexuellt ofredande) samt barnpornografibrott.
- År 2014 anmäldes i Uppsala län ett ärende med många brott gällande kränkande fotografering.
- År 2013 anmäldes i Jönköpings län ett ärende med många ofredandebrott.

Tekniska, metodmässiga och juridiska förändringar

Nedan följer en sammanställning av olika systemtekniska, metodologiska och lagstiftningsrelaterade förändringar sedan 2009, som i olika utsträckning har påverkat statistiken över anmälda brott. Dessa förändringar bör beaktas vid tolkning av statistiken. De är redovisade i omvärd kronologisk ordning, med de senaste förändringarna först. Styckena är skrivna så att de kan läsas separat. Den som är intresserad av ett specifikt år kan alltså gå direkt till det relevanta stycket. Förändringar som inträffat före 2010 finns dokumenterade i Kvalitetsdeklarationen över statistiken om anmälda brott, på www.bra.se.

- Från och med 2017 års slutliga statistik presenteras resultaten i sammanfattningen om anmälda brott mot person indelat efter den utsatta personens kön. Den utökade redovisningen är ett led i Brås handlingsplan för jämstälhetsintegrering, där ett övergripande effektmål är att kunna ge målgrupperna en mer fullständig statistisk bild, som tydliggör skillnader och likheter mellan könen beträffande brott och utsatthet för brott.
- Från och med januari 2016 gjordes i polisens anmälningssystem ett förtydligande av namnen på brottskoderna för misshandel i nära relation/ej i nära relation (koderna 9349–9356). Begreppet *i nära relation* definierades då som ”är eller har varit gifta, sammanboende eller har gemensamma barn”. Vid en tidigare kvalitetsstudie från Brå (*Kvalitetsstudie 1. Användningen av brottskoder*) hade det framkommit att brottskoderna ifråga till viss del överanvändes, eftersom de även användes för andra typer av nära relationer, exempelvis mellan syskon eller mellan föräldrar och deras vuxna barn. Åtgärden genomfördes alltså i syfte att förtydliga vad som ska omfattas av brottskoderna, så att anmälda misshandelsbrott kodas korrekt när de registreras. Efter förtydligandet av brottskoderna är nivån på antalet anmälda misshandelsbrott i nära relation i snitt cirka 28 procent lägre än tidigare år (2012–2015). För mer information, se *Kvalitetsstudie 1. Användningen av brottskoder*, på www.bra.se.
- Från och med 2015, när de 21 länsmyndigheterna omvandlades till en polismyndighet indelad i sju polisregioner, har kvaliteten förbättrats på statistiken över anmälda brott på kommunnivå, beroende på ett minskat bortfall på uppgiften om brottsplatskommun. När kommunen redovisas som okänd kan det bero på att denna uppgift saknas helt (exempelvis på grund av att brottet inte sker på en fysisk plats) eller på att den angivna brottsplatsen finns i en kommun utanför det ”område” där brottet handläggs. Från och med 2015 handläggs ärendena av *regionen*, i stället för som tidigare *länet*, och eftersom regionerna är större än länen ger det ett minskat bortfall på uppgiften om kommun.

- Vid jämförelser av olika brottstyper mellan 2015 och tidigare år i kommunerna kan därmed eventuella ökning helt eller delvis bero på ett lägre bortfall av kommunuppgift. Detta bör beaktas vid tolkning av statistiken. I regionerna har vissa brottskategorier särskilt påverkats av det lägre bortfallet. För resterande brottskategorier har påverkan varit lägre eller till och med obefintlig. I tabell 7 visas skillnaden i antalet brott med okänd kommun 2015 jämfört med om statistiken fortsatt hade redovisats på länspolismyndighet i stället för på polisregion.

Tabell 8. Förändringen i antalet brott med okänd kommun i statistiken 2015, jämfört med det tidigare sättet att redovisa, totalt och för de brottskategorier som har påverkats mest. Inom parentes anges minskningen av brott med okänd kommun i andelar för respektive brottskategori.

Region	Totalt	Brott mot liv och hälsa (BrB 3 kap.)	Brott mot trafikbrottslagen	Brott mot narkotikabrottslagen	Brott mot miljöbalken	Brott mot skattebrottslagen
Nord	-3 000 (-18 %)	- 210 (-48 %)	-1 080 (-80 %)	-244 (-23 %)	-203 (-59 %)	-437 (-49 %)
Mitt	-1 230 (-6%)	-146 (-31 %)	-276 (-42 %)	-224 (-28 %)	-130 (-70 %)	0 -
Stockholm	-439 (-1 %)	-30 (-2 %)	-15 (-3 %)	-8 (-1 %)	-15 (-3 %)	-48 (-1 %)
Öst	-6 070 (-22 %)	-170 (-36 %)	-3 880 (-91 %)	-745 (-46 %)	-335 (-85 %)	-232 (-15 %)
Väst	-1 620 (-4 %)	-106 (-22 %)	-555 (-58 %)	-112 (-22 %)	-141 (-47 %)	-148 (-7 %)
Syd	-2 280 (-5 %)	-190 (-23 %)	-510 (-42 %)	-225 (-24 %)	-240 (-65 %)	-201 (-32 %)
Bergslagen	-1 170 (-5 %)	-110 (-24 %)	-392 (-36 %)	-82 (-9 %)	-84 (-63 %)	0 -

De två regioner vars kvalitet på kommunredovisning har förbättrats mest är region Nord och region Öst. Exempelvis har okänd kommun gällande brott mot trafikbrottslagen minskat med 91 procent i region Öst och med 80 procent i region Nord. I region Stockholm är påverkan försumbar, totalt har bortfallet minskat med 1 procent. I övriga regioner har bortfallet minskat med mellan 4 och 6 procent totalt sett.

- Den 1 januari 2015 bildades den nya Polismyndigheten, som ersätter de tidigare 21 länspolismyndigheterna och är indelad i sju polisregioner.
- Från och med april 2014 har definitionen av antalet utfärdade kontaktförbud förändrats. Antalet utfärdade kontaktförbud är en uppgift som Brå samlar in från Åklagarmyndigheten. Från och med april 2014 räknas de initialt utfärdade kontaktförbuden samt eventuella förlängningar av samma kontaktförbud separat. Det gör det möjligt att både särredovisa enbart initialt utfärdade kontaktförbud och att redovisa samtliga utfärdade kontaktförbud inklusive eventuella förlängningar.

- I tidigare redovisningar, från 2008 till och med mars 2014, ingick de kontaktförbud som utfärdades initialt eller förlängdes under redovisningsåret. Varje kontaktförbud räknades endast en gång, oavsett om det hade förlängts eller ej.
- I juni 2014 påbörjades utvecklingen av polisens ärendehanteringssystem Pust, och systemet stängdes därmed för nyregistrering av brott. Efter stängningen ska alla nya brott registreras och hanteras i ärendehanteringssystemet RAR. En generell rekommendation är att iaktta en viss försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Pust under åren 2013–2014, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt) samt trafikbrott som rattfylleribrott och olovlig körning.
- Från och med juni 2013 har polisen registrerat smitning från parkeringsskada (trafikförordningen (1998:1276) 2 kap. 8 § 2 st. och 14 kap. 3 § 1 p. a) med brottskoden 3006 i stället för med brottskoden för övriga bötesbrott 9001. Brottskod 3006 har tidigare i enlighet med Brås instruktioner endast använts för allvarigare smitningsbrott (trafikbrottslagen (1951:649) 5 § 1 st.). Brottskod 9001, som är den kod som borde användas för lindrigare smitningsbrott enligt gällande instruktioner, inräknas inte i den officiella brottsstatistiken, och den utvidgade tillämpningen av brottskod 3006 har således medfört en ökning av smitningsbrotten i statistiken över anmälda brott. Brå kan inte avgöra hur stor del av de registrerade smitningsbrotten som hör till respektive lagrum. Förändringen innebär att varken anmälda brott gällande brottstypen smitningsbrott eller brottskategorin trafikbrott första halvåret 2014 kan jämföras med tidigare eller senare perioder.
- Under februari 2013 driftsatte polisen ett nytt ärendehanteringssystem (Siebel-Pust), som ersatte det tidigare ärendehanteringssystemet Pust. Det nya ärendehanteringssystemet hade vissa brister vid driftsättningen, vilket har inneburit att det inledningsvis har använts i begränsad omfattning av polismyndigheterna. Brå har samarbetat med polisen och Åklagarmyndigheten för att omhänderta och avhjälpa bristerna i systemet. Det större systemskifte som införandet av Siebel-Pust utgjorde kan ha gett effekter som är svåra att överblicka. En generell rekommendation är att iaktta en ökad försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanterades i Siebel-Pust under åren 2013–2014, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), brott mot knivlagen, sjöfylleri (inklusive grovt) samt trafikbrott som rattfylleribrott och olovlig körning.
- I början av december 2012 genomförde Åklagarmyndigheten anpassningar av sitt ärendehanteringssystem Cåbra, för att uppfylla de krav som ställs inom projektet Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Driftsättningen av åklagarnas nya system inverkar inte direkt på statistiken över anmälda brott 2012, men statistiken påverkas av ett mindre bortfall i de brott som registrerades i den nya versionen av

Cåbra under de tre sista veckorna i december 2012. Vid tester har det framgått att det i huvudsak påverkat statistiken över ekonomiskt relaterad brottslighet, men även till viss del miljöbrotten. Framför allt har det påverkat statistiken över brott mot skattebrottslagen, där cirka 1 500 anmälda brott skulle ha tillförts om samtliga uppgifter ingått i statistiken. För övriga brottstyper bedöms påverkan vara försumbar.

- Under perioden augusti till december 2012 gjorde polisen anpassningar i sitt ärendehanteringssystem RAR, för att uppfylla de krav som ställs inom projektet Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Förändringar i och med anpassningen som kan ha betydelse för statistiken över anmälda brott är bland annat förändringar i hur brott registreras och hur informations-överföringen mellan myndigheterna sker samt svårigheter att identifiera unika brott i ärenden som överförs mellan nya och äldre versioner av ärende-hanteringssystemen hos polisen. Det är därmed viktigt att iaktta en ökad försiktighet när statistiken tolkas. Brå analyserar löpande vilken inverkan de nämnda förändringarna har på brottsstatistiken.
- Till följd av Åklagarmyndighetens införande av ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra), se nedanstående punkter, gjordes anpassningar i Brås statistikdatabas under 2010. Syftet med anpassningarna var att förbättra tillförlitligheten i antalsräkningen av anmälda brott som registrerats hos Åklagarmyndigheten eller hos Ekobrottsmyndigheten. Med Cåbra infördes en unik brottsidentitet (BID) som ger bättre möjligheter att identifiera och följa upp enskilda brott. Det gäller till exempel brott som av administrativa skäl flyttas mellan olika ärenden eller åklagarkammare. Analyser efter anpassningen till den unika brottsidentiteten visar att antalet anmälda brott har varit underskattat sedan systemskiftet hos Åklagarmyndigheten. Vid tester har det visat sig att det i statistiken över samtliga anmälda brott under 2007 har tillkommit cirka 0,8 procent fler brott efter anpassningen. Motsvarande för åren 2008–2009 är cirka 0,2 procent fler brott. Underskattningen av antalet anmälda brott kan framför allt hänföras till anmälda skattebrott samt till viss del till borgenärsbrott. Detta beror på att dessa brottstyper oftast registreras i Åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem. Enligt de gjorda testerna har det efter anpassningen för 2007 tillkommit nästan dubbelt så många skattebrott, och drygt 60 procent fler borgenärsbrott. För åren 2008–2009 har 10 respektive 1 procent fler skattebrott tillkommit, liksom 8 respektive 1 procent fler borgenärsbrott. Därmed är jämförelser av anmälda borgenärs- och skattebrott åren 2007–2010 inte relevanta. När det gäller statistik över den ekonomiska brottsligheten är jämförbarheten och tolkningen även för tidigare år problematisk (se nedanstående punkter). För mer information om påverkan av ovan beskrivna anpassningar till Cåbra, kontakta enheten för rättsstatistik på Brå.

Kvalitetsstudier

Kvaliteten i brottskoder

För statistiken över anmälda brott, handlagda brott, handlagda brottsmisstankar samt misstänkta personer är uppgifter om brottskod avgörande för till vilken brottstyp man räknar brotten, besluten eller de registrerade misstankarna. För att få en bättre förståelse för kvaliteten i registreringen av brottskoder har Brå genomfört en kvalitetsstudie, som publicerades i september 2012.

Resultatet visar att felkodningar framför allt påverkar fördelningen av brott inom de olika brottskategorierna. Det är sällan som anmälningarna skulle ha kodats till en helt annan kategori. Till exempel bedömdes studiens samtliga anmälningar som getts en brottskod för bedrägeri ha registrerats till rätt brottskategori. Däremot förekom felkodningar för vilken typ av bedrägeri det var frågan om – datorbedrägeri, bluffaktura, bedrägeri med hjälp av internet eller annat. Generellt förekom en överanvändning av koderna för ärenden utan egen brottskod, som *övrigt bedrägeri* eller *annan stöld*, vilket också innebar att brottstyper med en egen brottskod var underanvända, t.ex. *bedrägeri med hjälp av internet*.

Ytterligare områden där det på grund av felkodningar finns anledning att iaktta försiktighet vid tolkningen av statistiken är variabler avseende *i nära relation/ej i nära relation, bekant/obekant, grovt/annat än grovt, försök/fullbordat* samt *inombus/utombus*. Det framgår av den ovan nämnda studien, men också i andra undersökningar som gjorts av Brå och SCB rörande användningen av brottskoder. För ytterligare information, se rapporten *Användningen av brottskoder, en kvalitetsstudie inom kriminalstatistiken* på www.bra.se.

Specialstudier om dödligt våld

För att kunna redovisa det faktiska antalet fall av dödligt våld gör Brå sedan 2002 specialstudier av underlaget till statistiken. Samtliga anmälda fall av fullbordade mord, dråp eller misshandel med dödlig utgång samt vållande till annans död (exklusive de fall som inträffar i trafiken eller på arbetsplatser) har studerats. Avsikten med studierna är bland annat att fastställa om misstanken om brott kvarstår efter polisens utredning (slutredovisad förundersökning). De anmälda fallen av vållande till annans död kontrolleras för att klargöra om det bland dessa gärningar finns brott som borde ha rubricerats som misshandel med dödlig utgång. Med dödligt våld avses fullbordade mord, dråp och misshandel med dödligt våld, som korrekt registrerats som sådana eller som felaktigt registrerats som vållande till annans död.

För mer information, se *Konstaterade fall av dödligt våld. Statistik för 2018*, som finns att ladda ner från www.bra.se.

Januari 2020

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för verksamhetsuppföljning, beslutsfattande, utredningsverksamhet och forskning.

Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system, sammanställer och presenterar Brås enhet för rättsstatistik årligen cirka 1 100 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, www.bra.se/statistik, tillsammans med tolkningsanvisningar, kommentarer och analyser.